

Політика

Інформаційної/ кібербезпеки

Затверджена в.о. директора КЗ РОНМБ

Васюха Л.І.

(від 29.12.2022 р. № 117)

ПОЛІТИКА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

КЗ РОНМБ

Номер	Назва	Опис
1	Назва ЗОЗ	КЗ РОНМБ
2	Дата останньої редакції	29.12.2022 р..
3	Власник документа	Васюха Л.І.
4	Дата затвердження	29.12.2022 р..
5	Дата набрання чинності	29.12.2022 р..
6	Назва підрозділів	КЗ РОНМБ
7	Зовнішні організації	Зовнішні установи або організації, які мають повноваження впливати та контролювати реалізацію ПІБ (СБУ, ДССЗЗУ, НКЦК РНБОУ тощо)
8	Відповідальний за інформаційну безпеку	Васюха А.В. 0673622361, vav_rtb@ukr.net
9	Команда реагування на інциденти ІБ	Васюха А.В.
10	Постачальники послуг	ПАТ УКРТЕЛЕКОМ

Номер	Назва	Опис
11	Час блокування екрану	1 хв.
12	Електронний зв'язок, електронна пошта, користування Інтернетом	Визначити допустимі у ЗОЗ засоби електронної комунікації, електронної пошти та ресурсів Інтернету для користування з службових питань.
13	Аудит ідентифікаторів входу	Щомісяця
14	Блокування користувача	5
15	Довжина пароля	11
16	Зміна пароля	90
17	Повторне використання пароля	5
18	Антивірусне програмне забезпечення	Вкажіть назву антивірусного програмного забезпечення, що використовується у ЗОЗ
19	Виробник Антивірусного ПЗ	Вкажіть назву компанії виробника, яка здійснює підтримку та оновлення антивірусного ПЗ.
20	Оновлення антивірусу	Щомісяця
21	Система фізичної безпеки	Позавідомча охорона
22	Час роботи	8.00-18.00

Номер	Назва	Опис
23	Безпечні двері	Встановленні безпечні двері
24	Детектори руху	Використовуються датчики/детектори руху.
25	Датчики скла	Використовуються датчики розбиття скла.
26	Камери відеоспостереження	Невикористовуються камери відеоспостереження.
27	Зміна пароля	За 2 днів починає надходити попередження про необхідність зміни пароля.
28	Надане обладнання	Все обладнання, яке надається працівникам ЗОЗ, які працюють як на робочому місці так і віддалено.
29	Віддалене блокування екрана	Час з моменту коли користувач залишає комп'ютер незаблокованим до автоматичного блокування екрану для працівників, які працюють віддалено 1 хв..
30	Збереження записів	30 днів зберігаються документи, пов'язані з використанням та розкриттям інформації, повідомленням про практику конфіденційності, скаргами тощо.
31	Різне	
32	Контактний номер телефону	0673622361

ЗМІСТ

1	<u>Введення</u>	7
1.1	<u>Загальні положення</u>	7
1.2	<u>Глосарій</u>	7
1.3	<u>Застосовані положення</u>	9
1.4	<u>Відповідальний за інформаційну безпеку</u>	10
1.5	<u>Робоча група з інформаційної безпеки</u>	11
2	<u>Обов'язки персоналу</u>	12
2.1	<u>Вимоги до персоналу</u>	12
2.2	<u>Заборонена діяльність</u>	13
2.3	<u>Користування Інтернетом та електронною поштою</u>	14
2.4	<u>Доступ до Інтернету</u>	15
2.5	<u>Повідомлення про несправності</u>	16
2.6	<u>Повідомлення про інциденти безпеки</u>	17
2.7	<u>Передача конфіденційної інформації</u>	17
2.8	<u>Передача даних та програмного забезпечення</u>	17
2.9	<u>Шифрування електронної пошти та даних</u>	18
3	<u>Управління доступом</u>	20
3.1	<u>Ідентифікатори користувачів</u>	20
3.2	<u>Встановлення паролів</u>	20
3.3	<u>Угода про конфіденційність</u>	21
3.4	<u>Контроль доступу</u>	21
3.5	<u>Припинення права доступу</u>	22
3.6	<u>Припинення дії облікового запису користувача</u>	22
4	<u>Підключення до мережі</u>	23
4.1	<u>З'єднання та підключення</u>	23
4.2	<u>Телекомунікаційне обладнання</u>	23
4.3	<u>Постійні з'єднання</u>	24
4.4	<u>Договір на телекомунікаційні послуги</u>	24
4.5	<u>Брандмауер</u>	25
5	<u>Антивірусний захист</u>	26
5.1	<u>Встановлення та оновлення антивірусного програмного забезпечення</u>	26
5.2	<u>Перевірка нового програмного забезпечення</u>	26
5.3	<u>Збереження права власності</u>	27
6	<u>Криптографічний захист</u>	28
6.1	<u>Визначення</u>	28
6.2	<u>Ключ шифрування</u>	28

6.3	Використання інфраструктури відкритих ключів	28
6.4	Використання WinZip	29
6.5	Протокол передачі файлів (FTP)	29
6.6	Веб-інтерфейс рівня захищених сокетів (SSL)	29
7	Фізична безпека	30
8	Дистанційна робота	32
8.1	Загальні вимоги	32
8.2	Необхідне обладнання	32
8.3	Захист апаратного забезпечення	33
8.4	Безпека даних	33
8.5	Утилізація паперових документів та зовнішніх носіїв	34
9	Політика чистого столу/чистого екрану	35
10	Утилізація зовнішніх носіїв та комп'ютерів	37
10.1	Утилізація зовнішніх носіїв	37
10.2	Утилізація комп'ютерів	37
10.3	Використання надлишкового обладнання	37
11	Управління змінами	38
12	Моніторинг стану інформаційної безпеки	39
13	Аудит інформаційної безпеки	40
14	Цілісність даних пацієнтів	42
15	Плани резервного копіювання та аварійного відновлення	43
15.1	План резервного копіювання	43
15.2	План аварійного відновлення	44
16	Обізнаність та навчання з питань безпеки	45
17	Управління ризиками	47
18	Відповідальність за порушення	50
19	Перевірка кандидатів	53
20	Реагування на інциденти ІБ	54
	Додаток 1 – Форма запиту на доступ	57
	Додаток 2 – Угода про конфіденційність	58
	Додаток 3 – Затверджене програмне забезпечення	59
	Додаток 4 – Затверджені постачальники	60
	Додаток 5 – Журнал реєстрації інцидентів ІБ	61
	Додаток 6 – Згода на перевірку кандидата	62
	Додаток 7 – Журнал управління змінами	63
	Додаток 8 – Перелік ПЗ та загальні вимоги до ліцензування ПЗ типового робочого місця працівника ЗОЗ	66

Додаток 9 – Технічні вимоги на ліцензоване ПЗ для типового робочого місця працівника ЗОЗ	73
Додаток 10 -Технічні вимоги до закупівлі антивірусного забезпечення	79

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: ВВЕДЕННЯ	п 1.1 – 1.5
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

1. ВВЕДЕННЯ

1.1. Загальні положення

Ця політика інформаційної безпеки визначає основні засади забезпечення належного рівня інформаційної безпеки КЗ РОНМБ, далі – Політика або скорочено ПІБ. ПІБ служить центральним програмним документом з інформаційної безпеки, з яким повинні бути ознайомлені всі працівники ЗОЗ, підрядники (постачальники послуг), і визначає дії, застереження, заборони, яких повинні дотримуватися всі користувачі інформаційних та цифрових активів ЗОЗ. Політика роздруковується та затверджується керівником ЗОЗ та зберігається у відповідального за інформаційну безпеку ЗОЗ.!

Належний рівень інформаційної безпеки, це такий стан фізичного, інформаційного середовища та середовища користувачів інформаційних та цифрових активів КЗ РОНМБ, який гарантує конфіденційність, доступність, цілісність інформації ЗОЗ та зпостережність і контрольованість систем/підсистем, в яких ця інформація циркулює.

Належний рівень інформаційної безпеки досягається за рахунок вмілого застосування комплексу програмних/технічних засобів та організаційних заходів, спрямованих на забезпечення захищеності даних від зловмисного використання.

Вимоги та обмеження ПІБ, застосовуються до мережевої інфраструктури, баз даних, носіїв інформації, засобів шифрування, друкованих документів, мульті-медіа файлів, засобів бездротового зв'язку, телекомунікаційних систем, аудіо повідомлень та будь-яких інших засобів, що використовуються для передачі, обробки та зберігання інформації у всіх апаратних, програмних та інших інформаційних та цифрових системах ЗОЗ. Цієї політики повинні дотримуватися всі штатні та тимчасові працівники в усіх місцях (на робочому місці, в будівлі ЗОЗ чи працюючи віддалено), а також підрядники – постачальники послуг, які працюють з ЗОЗ.

1.2. Глосарій

1.2.1. Загальні терміни та аббревіатури, які використовуються в цьому документі.

Актив – матеріальні та нематеріальні об'єкти або інформація, що мають цінність для ЗОЗ.

Брандмауер – спеціальне обладнання або програмне забезпечення, що працює на комп'ютері, яке дозволяє або відмовляє в проходженні трафіку через нього, на основі набору правил.

ВІБ – відповідальний за інформаційну безпеку, призначена особа, яка відповідає за впровадження та дотримання Політики інформаційної безпеки в закладі охорони здоров'я. У разі неможливості призначити окремого відповідального за інформаційну безпеку, його функцію виконує головний лікар.

Вірус – шкідливе програмне забезпечення, здатне відтворювати сама себе і зазвичай здатне завдати великої шкоди файлам або іншим програмам на комп'ютері, який воно атакує.

ГЛ – головний лікар.

Доступність інформації – властивість, яка гарантує те, що забезпечується своєчасний доступ авторизованих осіб та процесів до інформації, а також відсутні простої в процесі її обробки, тобто коли інформація знаходиться у вигляді, необхідному користувачеві, в місці, необхідному користувачеві, і у той час, коли вона йому необхідна. У випадку втрати інформації існує можливість своєчасного її відновлення.

ЗОЗ – заклад охорони здоров'я.

Зовнішні носії інформації – компакт-диски, DVD-диски, дискети, флешки, USB, флеш-накопичувачі, касети та інші.

ІБ - Інформаційна безпека, це процес, який забезпечує збереження визначених Політикою безпеки властивостей інформації та спрямований на запобігання несанкціонованим діям в інформаційній системі, що включає сукупність організаційно-технічних заходів і правових норм для запобігання заподіяння шкоди інтересам власника інформації чи інформаційної системи.

ІС – Інформаційна система, організаційно-технічна система, у якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів.

ІТ – Інформаційна технологія.

Керівник – керівник закладу охорони здоров'я.

Конфіденційність інформації – властивість, яка гарантує те, що доступ до інформації можуть одержати тільки авторизовані особи або процеси.

Користувач - Будь-яка особа зі складу персоналу ЗОЗ, уповноважена на доступ до певного інформаційного ресурсу.

Користувачі з можливостями запити (лише для читання) – особи, яким на основі прав доступу заборонено додавати, видаляти або змінювати записи в базі даних та інших доступних їм масивах інформації. Їх системний доступ обмежується лише зчитуванням інформації.

Користувачі з можливостями редагування/оновлення – особи, яким дозволено на основі прав доступу додавати, видаляти або змінювати записи в базах даних та інших масивах інформації ЗОЗ.

Локальна мережа – комп'ютерна мережа ЗОЗ.

ПШБ – Політика інформаційної безпеки, це центральний, програмний документ, який визначає основні засади забезпечення належного рівня інформаційної безпеки закладу охорони здоров'я.

Персонал – всі працівники ЗОЗ, які використовують інформаційні ресурси закладу, комп'ютерне, телекомунікаційне і офісне обладнання відповідно до своїх посадових обов'язків.

ПК – персональний комп'ютер.

Привілейовані користувачі – системні адміністратори та інші особи, які конкретно ідентифіковані та мають санкціонований керівництвом доступ до певних баз даних та масивів інформації.

РГІБ – робоча група з інформаційної безпеки, колективний керівний орган системи управління інформаційною безпекою ЗОЗ.

Спостережність системи - властивість, що дозволяє фіксувати діяльність користувачів і процесів, а також однозначно установлювати ідентифікатори причетних до певних подій користувачів і процесів з метою запобігання порушення політики безпеки або забезпечення відповідальності за певні дії.

СУІБ - Система управління інформаційною безпекою, це комплекс організаційних, програмних, технічних і фізичних заходів, спрямованих на управління ризиками, що пов'язані з використанням ЗОЗ інформації та інформаційних технологій.

Третя сторона – фізична чи юридична особа, яка перебуває у будь-яких договірних відносинах з ЗОЗ та є стороною таких відносин.

Цілісність інформації – властивість, яка гарантує те, що інформація не містить помилок, є актуальною, вичерпною, будь-які зміни інформації здійснюються авторизованими особами чи процесами.

Шифрування – процес перетворення інформації, використовуючи алгоритм, щоб зробити її нечитабельною для будь-кого, крім тих, хто має авторизовану «потребу знати».

VLAN – Віртуальна локальна мережа – локальна мережа, яка використовується для сегментації мережевого трафіку з метою адміністрування та безпеки.

VPN – Віртуальна приватна мережа – забезпечує безпечну передачу даних та доступ через загальнодоступні мережі.

1.2.2. Інші терміни, що вживаються у цій Політиці, застосовуються в значеннях, визначених чинним законодавством України.

1.3. Застосовані положення

Нижче наведено перелік нормативних та регулюючих законів, актів, стандартів на основі яких розроблено цей документ.

1. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України»;
2. Закон України «Про інформацію»;
3. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»;
4. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»;
5. Постанова КМУ №518 від 19.06.2019 «Про затвердження Загальних вимог до кіберзахисту об'єктів критичної інфраструктури»;
6. ISO/IEC 27000:2019 - Інформаційні технології - Методи і засоби забезпечення безпеки - Системи управління інформаційною безпекою - Загальні відомості і словник;
7. ISO/IEC 27001:2013 - Інформаційні технології - Методи захисту - Системи управління інформаційною безпекою – Вимоги;
8. ISO/IEC 27002:2013/COR 2:2015 - Інформаційні технології - Методи захисту - Звід рекомендованих правил для управління інформаційною безпекою;
9. ISO/IEC 27003:2017 - Інформаційні технології - Методи безпеки - Системи управління інформаційною безпекою – Керівництво;
10. ISO/IEC 27004:2016 - Інформаційні технології - Методи безпеки - Управління інформаційною безпекою - Моніторинг, вимір, аналіз і оцінка;
11. ISO/IEC 27005:2018 - Інформаційні технології - Методи безпеки - Управління ризиками інформаційної безпеки;
12. ISO/IEC 15408-1:2009 - Загальні критерії оцінки захищеності інформаційних технологій;
13. ISO/IEC TS 27008:2019 - Методи безпеки - Вказівки для оцінки засобів контролю інформаційної безпеки;
14. ISO 27032 – Інформаційні технології. Методи захисту;
15. ISO 27035 – Управління інцидентами.

1.4. Відповідальний за інформаційну безпеку

Відповідальний за інформаційну безпеку (ВІБ) закладу охорони здоров'я - призначена особа зі складу персоналу закладу, який/яка відповідає за дотримання належного рівня інформаційної безпеки ЗОЗ, контролює всю поточну діяльність, пов'язану з розробкою, впровадженням та підтримкою політики інформаційної безпеки закладу, зберігає актуальний затверджений примірник ПІБ у себе на робочому місці та при необхідності надає до нього доступ. Чинним ВІБ є: Васюха А.В., 0673622361

1.5. Робоча група з інформаційної безпеки

Робоча група з інформаційної безпеки закладу, це колективний керівний орган з управління системою інформаційної безпеки КЗ РОНМБ.

Всі члени робочої групи з інформаційної безпеки (РГІБ), визначені в рамках цієї політики, призначаються керівником ЗОЗ. Термін повноважень членів РГІБ складає один рік та може бути продовжений відповідним рішенням керівника ЗОЗ. Рекомендується до РГІБ включати керівника, головного лікаря (ГЛ), відповідального за інформаційну безпеку (ІБ) та відповідального за підтримку ІТ-інфраструктури ЗОЗ.

РГІБ збирається щоквартально, або частіше за потреби, щоб обговорити питання інформаційної безпеки та розглянути проблеми, які виникли протягом кварталу. РГІБ визначає та затверджує програму щорічного навчання персоналу з інформаційної безпеки, та переглядає/оновлює політику інформаційної безпеки, якщо це необхідно.

РГІБ вирішує нагальні питання інформаційної безпеки в міру їх виникнення, а також приймає та схвалює необхідні заходи безпеки, які повинні бути вжиті. Відповідальність РГІБ полягає в тому, щоб визначити ризики інформаційної безпеки та вчасно вжити необхідних заходів з мінімізації чи усунення.

РГІБ контролює ведення журналу подій інформаційної безпеки. Ведення цього журналу здійснюється на постійній основі. До журналу вносяться дата події, дії, вжиті для вирішення події, а також рекомендації щодо подальших дій персоналу, якщо це доречно. Цей журнал розглядається РГІБ під час щоквартальних засідань.

Відповідальний за ІБ забезпечує ведення журналу подій інформаційної безпеки, а також напрацьовує на його основі та подає на розгляд РГІБ пропозиції з підвищення рівня ІБ, покращення захисту інформації та активів ЗОЗ.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: ОBOB'ЯЗКИ ПЕРСОНАЛУ	п 2.1 -2.9
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека, людські ресурси ЗОЗ 1 категорії

2. ОBOB'ЯЗКИ ПЕРСОНАЛУ

2.1. Вимоги до персоналу

Першою лінією захисту в системі управління інформаційною безпекою є персонал або користувачі. Користувачі несуть відповідальність за безпеку всіх даних, які можуть надходити до них у будь-якому форматі.

Для ідентифікації персоналу запроваджуються ідентифікуючі бейджі, які персонал повинен носити на собі та які легко переглядати іншим. Це допоможе підтримувати фізичну безпеку закладу та активів ЗОЗ. Підрядникам, представники третьої сторони, які також можуть знаходитися в будівлі ЗОЗ, надаються бейджі іншого ніж у персоналу кольору. Пацієнти та інші відвідувачі, які можуть перебувати в ЗОЗ, не повинні мати бейджів та не можуть знаходитися у службових приміщеннях та приміщеннях з обмеженим доступом.

Обов'язком всього персоналу закладу є вжиття необхідних заходів для забезпечення фізичної безпеки активів ЗОЗ. Якщо будь хто з персоналу бачить невстановлену особу в службовому приміщенні чи приміщенні з обмеженим доступом, він/вона повинен вжити всіх можливих заходів для виведення такої особи із зазначеного приміщення та проінформувати про такий випадок ВІБ або охорону ЗОЗ при наявності служби охорони. Усі відвідувачі закладу повинні заходити до ЗОЗ через стійку реєстрації та знаходитись тільки в тих приміщеннях, які дозволені для перебування відвідувачів.

Захист робочих станцій. Всі робочі станції (ПК), які знаходяться в закладі не повинні залишати ЗОЗ без відповідного дозволу керівника чи ВІБ. Всім новим користувачам надається перший інструктаж на робочому місці щодо правил використання та зберігання робочих станцій закладу. Більшість ПК ЗОЗ містять конфіденційні дані медичного, кадрового чи фінансового характеру, тому слід дотримуватися максимальної обережності, щоб ці дані не були скомпрометовані. При використанні робочих станцій за межами ЗОЗ користувач повинен вжити всіх можливих заходів із

забезпечення безпечного зберігання та використання ПК, інформації та програмного забезпечення, що на ньому знаходяться.

На робочих станціях, серверному та іншому цифровому медичному обладнанні дозволено використання тільки ліцензійного програмного забезпечення та/або спеціального програмного забезпечення, яке надається авторизованим виробником разом з апаратним забезпеченням.

ПК без нагляду – робочі станції, які залишаються без нагляду повинні бути заблоковані користувачем при виході з робочої зони (робочого місця). Це правило нагадується усьому персоналу під час навчань з інформаційної безпеки. Також на робочих станціях повинно застосовуватись налаштування автоматичного блокування екрана після **десяти (10)** хвилин бездіяльності. Персоналу заборонено відключати чи змінювати це налаштування без відповідного дозволу ВІБ.

Робочі станції, ноутбуки, телефони апарати інше цифрове обладнання, яке знаходиться в зоні дозволеної для знаходження відвідувачів, повинні бути облаштовані спеціальними замками та дротом прикріплення для фіксації та унеможливлення їх вивезення з місця розташування.

Домашнє використання ПК. Дозволяється підключати до локальної мережі ЗОЗ тільки таке комп'ютерне обладнання та програмне забезпечення, яке дозволено використовувати. На ПК, що дистанційно підключається до локальної мережі ЗОЗ може бути встановлено лише програмне забезпечення, схвалене для використання. Персональні комп'ютери, що надаються для дистанційної роботи, повинні використовуватися виключно в службових цілях. Персонал і підрядники повинні бути ознайомлені і розуміти перелік заборонених видів діяльності, який викладений у п.2.2. нижче. Самовільне переналаштування або зміни конфігурації не допускаються на комп'ютерах, що використовуються для дистанційної роботи персоналом.

Збереження права власності - Усі програмні засоби та документація, що встановлюється на робочих станціях або надаються персоналу чи підрядниками для забезпечення діяльності ЗОЗ, є власністю закладу, якщо це не передбачено іншим договором. Виключенням можуть бути випадки використання на робочих станціях програмного забезпечення придбаного за власний кошт працівником закладу.

2.2. Заборонена діяльність

Персоналу забороняється здійснювати наступні дії. Перелік не є вичерпним. На інші заборонені види діяльності є посилання в інших місцях цього документа.

- Дії що призводять до збою інформаційної системи. Навмисні дії що призводять до збою інформаційної системи категорично заборонені. Користувачі можуть не усвідомлювати, що вони спричинили збій системи, але якщо буде виявлено, що збій стався в результаті дії користувача, повторні дії користувача, що призводять до збою інформаційної системи можуть розглядатися як навмисний вчинок.
- Спроба несанкціонованого доступу до інформаційного ресурсу або спроба обійти функцію безпеки. Це включає в себе запуск програм для злому паролів або програм для сканування локальної мережі з метою виявлення вразливостей, а також спроби обійти заборону на доступ до інформаційних ресурсів.

- Завантаження або спроба завантаження комп'ютерних вірусів, троянів, шпигунських програм або інших видів шкідливого програмного забезпечення в інформаційну систему. Винятком може бути перевірка стійкості системи уповноваженим персоналом або представниками третьої сторони, що авторизовано перевіряє СУІБ.
- Несанкціонований перегляд інформації. Умисний, несанкціонований доступ або перегляд інформації, до якої не надавалися права на доступ чи перегляд відповідно до правила «надання мінімально необхідного доступу» для виконання службових завдань. Цілеспрямована спроба перегляду або доступу до інформації, до якої не було надано доступу за визначеною в ПІБ процедурою, суворо заборонено.
- Використання особистого або недозволеного програмного забезпечення на робочих станціях. Використання особистого або недозволеного програмного забезпечення на робочих станціях ЗОЗ заборонено. Все програмне забезпечення, встановлене на робочих станціях, має бути затверджене та дозволене до використання.
- Використання неліцензійного програмного забезпечення. Все програмне забезпечення, яке встановлене на робочих станціях повинно бути ліцензійним та/або дозволеним до використання.
- Використовувати дозволене програмне забезпечення не належним чином. Порушувати або намагатися порушити умови використання або ліцензійну угоду будь-якого програмного продукту, що дозволено до використання на робочих станціях, суворо заборонено.
- Використовувати інформаційні системи не належним чином. Брати участь у будь-якій діяльності з будь-якою метою, яка є незаконною або суперечить чинній політиці інформаційної безпеки, суворо заборонено.

2.3. Користування Інтернетом та електронною поштою

Електронні засоби комунікації та Інтернет є дієвими інструментами підвищення продуктивності, Ділове використання електронних комунікацій заохочується. Однак усі системи електронного зв'язку та всі повідомлення, що генеруються на обладнанні, що належить КЗ РОНМБ, або обробляються на пристроях, що належать закладу, вважаються власністю КЗ РОНМБ, а не власністю окремих користувачів. Отже, ця політика поширюється на весь персонал і підрядників (третю сторону) та охоплює всі електронні комунікації, включаючи, але не обмежуючись ними, телефони, електронну пошту, голосову пошту, обмін миттєвими повідомленнями, Інтернет, факс, персональні комп'ютери та сервери.

Надані персоналу інформаційні ресурси, такі як робочі станції або ноутбуки, комп'ютерні системи, мережі, електронна пошта, програмне забезпечення, а також доступ до Інтернет, призначені для використання в ділових цілях. Однак особисте використання допустимо до тих пір, поки це:

- не відволікає від виконання роботи або функціональних обов'язків,
 - не зменшує продуктивність персоналу,
 - не перешкоджає діяльності закладу,
 - не порушує нічого з наступного:
- 1) Незаконна діяльність - використання інформаційних ресурсів КЗ РОНМБ для досягання незаконних цілей або для здійснення правопорушень, суворо заборонено.

- 2) **Порушення авторських прав** – це включає скачування, тиражування та використання піратського програмного забезпечення, музики, книг, відео та аудіо файлів, а також незаконне дублювання та/або розповсюдження інформації та іншої інтелектуальної власності, яка перебуває під авторським правом.
- 3) **Комерційне використання** – використання інформаційних ресурсів **КЗ РОНМБ** для отримання особистої вигоди суворо заборонено.
- 4) **Політична діяльність** – Вся політична діяльність суворо заборонена в приміщеннях та з використанням інформаційних ресурсів **КЗ РОНМБ**. Заклад заохочує своїх працівників голосувати та активно брати участь у виборчому процесі, але ці заходи не повинні виконуватися з використанням активів та ресурсів **КЗ РОНМБ**
- 5) **Переслідування та дискримінація** - забороняється використання комп'ютерів, електронної пошти, голосової пошти, обміну миттєвими повідомленнями, текстових повідомлень та Інтернету способами, які є образливими для інших або шкідливими та аморальними. Наприклад, показ або передача зображень, повідомлень і відео сексуального характеру суворо заборонені. Інші приклади неправильного використання включають, але не обмежуються ними, етнічні образи, расові коментарі, або все, що може бути розтлумачено як переслідування, дискримінація, зневажливе ставлення, вираз погроз або прояв неповаги до інших.
- 6) **Небажана електронна пошта** - усі повідомлення зроблені з використанням ІТ-ресурсів **КЗ РОНМБ** повинні бути адресними та доцільними. Розповсюдження «небажаної» пошти, наприклад, листів щастя, реклами або несанкціонованих клопотань, забороняється. Якщо користувачі отримали будь-яке з перерахованого вище повідомлень, необхідно їх видалити та нікому не пересилати.

Заклад зберігає за собою право здійснювати моніторинг змісту будь-якого електронного повідомлення та комунікації, що генерується або передається з використанням інформаційних активів **КЗ РОНМБ**. Це робиться з метою належного обслуговування та захисту інформаційно-телекомунікаційного обладнання, мереж та ефективного використання наявних ресурсів. Моніторинг може здійснюватися постійно або час від часу. Для цього можуть застосовуватися різні методи моніторингу. Наприклад, для аудиту або аналізу витрат на зв'язок, можуть відстежуватися набрані номери зі службових телефонів, тривалість дзвінків, кількість дзвінків на/з конкретного телефону, час доби і т.д. Інші приклади, коли електронні комунікації можуть контролюватися, включають, але не обмежуються, дослідженнями та тестуваннями спрямованими на оптимізацію ІТ-ресурсів, усунення технічних проблем та виявлення закономірностей зловживань або незаконної діяльності.

Заклад залишає за собою право на власний розсуд переглядати файли або електронні повідомлення будь-якого працівника в обсязі, необхідному для забезпечення ефективного використання всіх службових електронних носіїв і засобів комунікації відповідно до всіх чинних законів і нормативних актів, а також цієї Політики інформаційної безпеки.

2.4 Доступ до Інтернет

Доступ в Інтернет надається тільки тим співробітникам, хто його потребує для виконання службових обов'язків. Доступ до Інтернет це ресурс, за який **КЗ РОНМБ** витрачає кошти тому його використання потребує виконання наступних вимог. Персонал, що має доступ до Інтернету, не повинен використовувати цей доступ для розваг, прослуховування музики чи радіо,

прослуховування онлайн аудіо книг та перегляду фільмів та інших медійних файлів тощо. Забороняється використовувати доступ до Інтернет для особистої комерційної діяльності чи вирішення своїх побутових питань. Треба розуміти, що використання цього ресурсу не цільовим шляхом збільшую витрати закладу, а також створює додаткові загрози інформаційної безпеки.

Персонал повинен розуміти, що індивідуальне використання Інтернету контролюється, і якщо виявиться, що співробітник витрачає надмірну кількість часу, витрачає великі обсяги трафіку для особистого чи нецільового користування, або відвідує ресурси, які небезпечні з точки зору забезпечення інформаційної безпеки, то до нього/неї будуть вжиті дисциплінарні заходи.

Ресурси які заборонено відвідувати, такі як ігрові інтернет-сайти, торенти, файлообмінники, порносайти, чати та онлайн програми для обміну музикою, тощо, **автоматично блокуються**. Перелік заборонених ресурсів постійно контролюється і оновлюється в міру необхідності. Будь- який співробітник, який цілеспрямовано, неодноразово буде намагатися відвідати заборонені ресурси в Інтернет, буде притягнутий до дисциплінарної відповідальності і може бути звільнений.

В закладі здійснюються спеціальні запобіжні заходи для блокування зовнішнього доступу через Інтернет до інформаційних ресурсів закладу, не призначених для публічного доступу, а також для захисту конфіденційної інформації ЗОЗ при її передачі через Інтернет.

Відповідальний за інформаційну безпеку контролює виконання заходів із безпечного використання Інтернету, а саме:

- контролює щоб доступ до Інтернет з робочих місць здійснювався через встановлені точки доступу до Інтернет;
- контролює, щоб тільки публічна та відкрита інформація про ЗОЗ була доступна в Інтернете;
- контролює, щоб користувачі не мали прав встановлювати або завантажувати будь-яке програмне забезпечення (додатки, медіа файли, заставки тощо) з Інтернет. Якщо у користувачів є потреба в додатковому програмному забезпеченні, користувач повинен отримати дозвіл;
- використання Інтернету повинно узгоджуватися з комерційною діяльністю закладу. Мережа може бути використана для продажу послуг, однак використання мережі на робочому місці для отримання особистого прибутку заборонено;
- конфіденційні або персональні дані, включаючи номери кредитних карток, номери телефонів, паролі для входу в систему та інші дані, які можуть бути використані для доступу до конфіденційної або персональної інформації повинні передаватися через Інтернет у зашифрованому виді.
- використання програмного забезпечення для шифрування та ключів шифрування повинно контролюватися відповідальним за ІБ. Самостійне використання шифрувального програмного забезпечення та ключів шифрування, без погодження з відповідальним за ІБ, заборонено, і може призвести до дисциплінарного покарання.

2.5. Повідомлення про несправності

Користувач повинні інформувати **ІТ підрозділ** про випадки, коли програмне забезпечення робочої станції не функціонує належним чином. Несправне програмне забезпечення становить ризик для

інформаційної безпеки. Якщо користувач, або керівник користувача, підозрює зараження робочої станції вірусом, слід негайно вжити наступних заходів:

- припинити використання комп'ютера;
- не запускати на виконання ніяких команд, включаючи команду збереження даних;
- не закривати жодного з вікон або програм комп'ютера;
- не вимикати комп'ютер або периферійний пристрій на самому екрані;
- по можливості фізично відключити комп'ютер від мереж живлення та локальної мережі;
- повідомити про ураження робочої станції **ІТ-підрозділ** та відповідального за ІБ, вказавши ознаки незвичайної поведінки комп'ютера (блокування екрану, виникнення несподіваного доступ до системного диска, незвичайна реакція на команди тощо) і час, коли це було вперше помічено;
- повідомити про будь-які зміни у використанні апаратного чи програмного забезпечення, які передували несправності;
- не намагатися самостійно видалити підозрілий файл!

Відповідальний з ІБ повинен вжити заходи для усунення несправності, а також повідомити керівнику закладу про результати цих дій з рекомендаціями щодо подальших кроків для запобігання подібних випадків у майбутньому.

2.6. Повідомлення про інциденти безпеки

Весь персонал, який є користувачами інформаційних ресурсів закладу або підрядники, які мають доступ до цифрових активів КЗ РОНМБ зобов'язані повідомляти відповідального з ІБ про виявлені інциденти інформаційної безпеки. Користувач - це будь-яка особа, уповноважена на доступ до інформаційного ресурсу закладу. Користувачі несуть відповідальність за повсякденну практичну безпеку ресурсу, яким вони користуються. Користувачі повинні повідомляти про всі інциденти безпеки або порушення політики безпеки негайно своєму безпосередньому керівнику або відповідальному з інформаційної безпеки. При неможливості негайного повідомлення про інцидент безпеки вищевказаним особам, користувач повинен без зволікань проінформувати про інцидент будь-якого члена Робочої групи з інформаційної безпеки закладу, які вказані вище в цьому документі.

Реагування на повідомлення про інциденти інформаційної безпеки повинно бути якомога швидким. Кожен член Робочої групи з інформаційної безпеки повинен негайно вжити заходи відповідно до Плану реагування на інцидент інформаційної безпеки. Кожен інцидент повинен бути проаналізованим, щоб визначити, чи потрібно внесення необхідних змін в існуючу систему управління інформаційною безпекою КЗ РОНМБ. Усі виявлені інциденти реєструються в журналі інцидентів інформаційної безпеки. Обов'язком відповідального за ІБ є організація та проведення навчання, щодо будь-яких змін у плані реагування на інциденти, які були зроблені в результаті розслідування інциденту.

Внутрішні порушення інформаційної безпеки повинні оперативно розслідуватися. У разі підозри на порушення законодавства, відповідальний з ІБ повинен звернутися до правоохоронних органів.

2.7 Передача конфіденційної інформації

Передача конфіденційної інформації може здійснюватися за допомогою засобів електронного зв'язку, на цифрових носіях чи у паперовому виді. Конфіденційна інформація передається від однієї особи іншій під час ведення службових справ. Особа, яка отримала конфіденційну інформацію повинна забезпечити її зберігання відповідно до умов, встановлених особою, що надала таку інформацію. Весь персонал повинен розуміти про чутливий характер медичних та персональних даних, що отримує заклад в ході свого функціонування, і утримуватись від розголошення таких даних. Будь-яке цілеспрямоване оприлюднення конфіденційних даних, до яких працівник має доступ, є порушенням, яке призведе до покарання, а також може призвести до судового позову стосовно порушника.

2.8. Передача даних та програмного забезпечення

Власне програмне забезпечення, яке не дозволене до використання в закладі не може використовуватися на робочих станціях чи комп'ютерах або в локальній мережі КЗ РОНМБ. Якщо існує потреба в конкретному програмному забезпеченні, потрібно надати запит на дозвіл своєму безпосередньому керівнику. Користувачі не повинні використовувати програмне забезпечення, що встановлене на робочих станціях, або на особистих комп'ютерах чи комп'ютерному обладнанні при дистанційній роботі без відповідного дозволу.

Дані, що є власністю закладу включаючи інформацію про пацієнтів, інформацію про ІТ-системи, фінансову інформацію або дані про людські ресурси, не повинні розміщуватися на будь-якому комп'ютері, який не є власністю ЗОЗ, без письмової згоди відповідного керівника. ЗОЗ повинен захищати всі дані та програмне забезпечення, які йому належать, тому повинен контролювати системи, в яких такі дані містяться. У випадку, якщо відповідний керівник отримає від персоналу запит на переміщення даних з робочої станції на особистий ПК, керівник повинен визначитися чи є в цьому службова потреба та у разі прийняття рішення на дозвіл переміщення, повідомити відповідального з інформаційної безпеки про таку передачу даних.

Треба розуміти, що заклад обмежений у можливостях захисту даних на персональних ПК тому дозвіл на переміщення треба надавати у разі гострої службової необхідності. Заклад не може бути впевнений у засобах, які можуть бути застосовані для захисту конфіденційної чи чутливої інформації на персональних ПК, звідси необхідність цього обмеження.

2.9. Шифрування електронної пошти та даних

Для забезпечення конфіденційності та захисту конфіденційної інформації при передачі в мережі Інтернет дозволяється використання відповідного програмного забезпечення (наприклад програми WinZip), яке дозволяє персоналу обмінюватися електронною поштою з віддаленими користувачами, які теж мають відповідне програмне забезпечення для шифрування/дешифрування. Обидва користувачі обмінюються таємними паролями (у випадку використання WinZip) або відкритими ключами, які можуть бути використані для дешифрування повідомлення. Співробітник, який бажає використати відповідне програмне забезпечення повинен звернутися до відповідального за ІБ для отримання дозволу на використання відповідного програмного забезпечення.

При передачі конфіденційної інформації електронною поштою та розумінні, що є ризик потрапляння такої інформації до сторонніх осіб чи отримання доступу до неї сторонніми особами необхідно застосовувати програмне забезпечення шифрування/дешифрування (наприклад WinZip).

Вся персональна інформація та дані яка зберігаються на робочих станціях ЗОЗ повинні бути в зашифрованому вигляді. До такої інформації відноситься будь-яка інформація, яка може бути використана для ідентифікації особи, а саме:

- Імена та прізвища
- Адреси
- Дані геолокації
- Всі елементи дат, безпосередньо пов'язаних з особою (Дати народження, шлюбу, смерті і т.п.)
- Телефонні номери
- Факсимільні номери
- Номери водійських прав
- Адреси електронної пошти
- Номери соціального та медичного страхування
- Персональні медичні дані (картка пацієнта, історія хвороби, листи непрацездатності тощо)
- Номери рахунків, номери сертифікатів/ліцензій
- Ідентифікатори транспортних засобів та серійні номери
- Ідентифікатори пристроїв і серійні номери
- URL-адреси та IP-адреси
- Біометричні ідентифікатори
- Фотографічні зображення обличчя.

КЗ РОНМБ	
Політика інформаційної безпеки	
Назва: УПРАВЛІННЯ ДОСТУПОМ	П 3.1 – 3.6
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

3. УПРАВЛІННЯ ДОСТУПОМ

3.1. Ідентифікація користувачів

Кожний користувач повинен мати унікальний ідентифікатор (обліковий запис, логін) та пароль для входу. Система контролю доступу повинна ідентифікувати кожного користувача і запобігати доступу та використанню інформаційних ресурсів закладу неавторизованим користувачем. Вимоги безпеки для ідентифікації користувача включають:

- кожному користувачеві присвоюється унікальний ідентифікатор;
- користувачі несуть відповідальність за використання та неправомірне використання свого індивідуального ідентифікатору.

Усі ідентифікатори входу користувачів перевіряються щонайменше раз на рік і всі неактивні ідентифікатори блокуються. Відділ кадрів ЗОЗ сповіщає відповідального за ІБ або відповідного фахівця ІТ-відділу про звільнення працівника або припинення співробітництва з персоналом підрядника. При отриманні такого сповіщення неактивні ідентифікатори блокуються.

Ідентифікатор входу блокується після максимум трьох (3) невдалих спроб входу в систему. Для відновлення доступу в цьому випадку потрібне призначення нового тимчасового паролю Адміністратором.

Користувачі, які бажають отримати доступ до систем або мереж ЗОЗ, повинні заповнити відповідну Форму Доступу (Додаток 1). Ця форма повинна бути підписана безпосереднім керівником та санкціонована керівником ЗОЗ або відповідальним за інформаційну безпеку.

3.2. Встановлення паролів

Ідентифікатори користувачів і паролі потрібні для того, щоб отримати доступ до мереж і робочих станцій. До всіх паролів застосовується встановлена цим документом Парольна політика, для забезпечення стійкості паролів. Це означає, що всі паролі повинні відповідати вимогам, які призначені для того, щоб пароль було важко підібрати чи зламати. Користувачі зобов'язані створювати та користуватися паролями, щоб отримати доступ до відповідних мереж, ІТ-ресурсів чи робочої станції. При призначенні паролю користувачеві буде автоматично запропоновано вручну призначити пароль, відповідно до таких вимог:

Довжина пароля – Пароль повинен складатися з мінімуму восьми (8) символів.

Вимоги до складу - Пароль повинен містити комбінацію символів латинського алфавіту верхнього та нижнього регістру, числових символів та спеціальних символів.

Частота зміни – Пароль повинен бути змінений кожні **30 днів**. Скомпрометований пароль повинен бути змінений негайно.

Повторне використання - Попередні **шість (6)** паролі не можуть бути використані повторно.

Обмеження на обмін паролями - Паролі не повинні передаватися іншим працівникам, записуватися на папері або зберігатися на робочій станції і повинні зберігатися у таємниці.

Обмеження на відображення та зберігання паролів - Паролі маскуються на екрані робочої станції при введенні, не друкуються і не включаються до електронних журналів чи звітів. Паролі зберігаються у зашифрованому виді.

3.3. Угода про конфіденційність

Користувачі інформаційних ресурсів Закладу при працевлаштуванні підписують угоду про конфіденційність (Додаток 2). Угода повинна містити наступне твердження:

Я розумію, що будь-яке несанкціоноване використання або розголошення конфіденційної інформації, може призвести до покарання, відповідно до чинного законодавства та політики інформаційної безпеки.

Тимчасово влаштовані працівники та підрядники, які не підписували угоди про конфіденційність, підписують такий документ при отриманні доступу до інформаційних ресурсів ЗОЗ.

Угода про конфіденційність переглядається, коли відбуваються зміни умов трудової діяльності, зокрема при звільненні працівника.

3.4. Контроль доступу

Інформаційні ресурси закладу захищаються за рахунок використання системи контролю доступу. Система контролю доступу включає внутрішні засоби захисту (паролі, шифрування, таблиці контролю доступу, налаштування інтерфейсів користувача тощо), так і зовнішні (пристрої захисту портів, брандмауери, автентифікацію на основі хоста тощо).

Правила доступу до ресурсів встановлюються власником ресурсу. Доступ надається тільки шляхом заповнення форми запиту на доступ (Додаток 1). Ця форма затверджується керівником чи відповідальним з ІБ.

При наданні доступу використовується принцип мінімально необхідного доступу до ресурсу користувача для виконання ним функціональних завдань. Доступ користувача до відповідного ресурсу відбувається тільки після затвердження форми запиту на доступ керівником чи відповідальним з інформаційної безпеки та тільки до того ресурсу до якого був наданий запит на допуск.

В закладі можуть використовуватись впливаючи на екрані робочих станцій електронні попередження про несанкціоноване використання ресурсу та про відповідальність порушника.

При використанні програмного забезпечення управління безпекою кінцевих пристроїв повинна підтримуватися онлайн авторизації при використанні додатків. Кожне підключення підлягає процесу авторизації (введенню логіна та пароля).

3.5. Припинення права доступу

Якщо працівник змінює посаду його безпосередній керівник ініціює перегляд прав доступу та заповнює Форму запити на доступ (Додаток 1). У Формі вказується дата набрання чинності зміни посади та назва посади, щоб ІТ-відділ міг змінити права доступ відповідно до принципу мінімально необхідного доступу до ресурсів. Протягом обмеженого періоду працівнику, який змінює посаду, можуть зберігатися попередні права доступу, а також додаватися нові права доступу, необхідні для виконання нових посадових обов'язків.

Перегляд прав доступу персоналу повинен проводитися не рідше ніж раз **на рік**. Відповідальний за інформаційну безпеку повинен сприяти перегляду прав доступу користувачів, щоб переконатися, що весь персонал має мінімально необхідні права доступ для ефективного виконання своїх робочих функцій. Виявлені в ході перегляду надлишкові права доступу повинні припинятися.

3.6. Припинення дії облікового запису користувача

При звільненні працівника, його безпосередній керівник повинен завчасно ініціювати процедуру припинення доступу, вказавши «Видалити доступ» у Формі запити на доступ (Додаток 1) та дату останнього робочого дня працівника, щоб його обліковий запис користувача міг бути налаштований на закінчення терміну дії у день звільнення. Безпосередній керівник контролює своєчасну здачу працівником, що звільняється відповідних пристроїв доступу, які йому/їй надавалися. Обліковий запис та доступ працівника блокується по завершенні останнього робочого дня.

Не рідше **одного разу на рік**, відповідальний з інформаційної безпеки повинен ініціювати перегляд списку активних облікових записів користувачів для оцінки прав доступу відповідно до принципу надання мінімально необхідного доступу до ІТ-ресурсів для виконання функціональних завдань. Керівники відділів закладу повинні переглянути списки доступу стосовно своїх підлеглих та **протягом п'яти (5) робочих днів** надати уточнюючі дані щодо прав доступу. Якщо буде виявлені надлишкові права доступу вони повинні бути припинені. Про необхідність припинення надлишкових прав доступу або блокування активних акаунтів звільнених працівників керівники відділів закладу без зволікань повідомляють ІТ-відділ та надає оновлену Форму запити на доступ (Додаток 1).

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: ПІДКЛЮЧЕННЯ ДО МЕРЕЖІ	П 4.1 – 4.5
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

4. ПІДКЛЮЧЕННЯ ДО МЕРЕЖІ

4.1. З'єднання та підключення

Доступ до інформаційних ресурсів закладу через модеми, інші комунікаційні пристрої або відповідне програмне забезпечення підлягає авторизації та автентифікації системою контролю доступу. Зовнішній виклик чи комутація на внутрішній номер (кінцевий пристрій) безпроходження через систему контролю доступу заборонений.

Системи, що дозволяють проходження зовнішнього виклику на кінцевий пристрій, в тому числі сервер повинні гарантувати додаткову безпеку на рівні операційної системи та додатків. Такі системи повинні також мати можливість контролювати рівень активності, щоб гарантувати, що використання кінцевих пристроїв відбувається належним чином та з виконанням заходів безпеки.

Права доступу до з'єднання через комутатори надаються тільки на вимогу керівника відділу з поданням Форми доступу (Додаток 1) та затверджуються керівником закладу чи відповідальним з ІБ.

Підключення до зовнішніх мереж відбувається через інтернет-провайдера. Якщо користувач має конкретну потребу зв'язатися із зовнішнім комп'ютером або мережею через прямий канал зв'язку він повинен отримати дозвіл від керівника закладу або відповідального з ІБ. При прийнятті позитивного рішення відповідальний з інформаційної безпеки повинен вжити необхідних заходів із забезпечення належного рівня безпеки нового каналу зв'язку.

4.2. Телекомунікаційне обладнання

До телекомунікаційного обладнання та засобів відноситься наступне:

- телефонні лінії та обладнання
- факсимільні лінії та обладнання
- телефонні навушники та гарнітура
- телефони типу програмного забезпечення, встановлені на робочих станціях
- службові мобільні телефони
- програмне забезпечення для маршрутизації викликів
- обладнання для адміністрування телефонної системи
- мережеві лінії

- міжміські лінії
- місцеві телефонні лінії.

Цей перелік не є вичерпним.

4.3. Постійні з'єднання

Забезпечення безпеки телекомунікаційних з'єднань є дуже важливим завданням. Інформаційна безпека закладу може бути поставлена під загрозу, якщо не забезпечити безпечне користування засобами зв'язку. Необхідно забезпечити аналіз ризиків при підключенні до зовнішніх мереж та регулярно аналізувати ризики постійно діючих каналів з'єднання. Аналіз ризиків повинен враховувати тип необхідного доступу, цінність інформації що передається, заходи безпеки, що застосовуються третьою стороною, а також наслідки для системи управління безпекою закладу. Відповідальний за інформаційну безпеку повинен бути залучений до процесів проектування та затвердження каналів підключення до зовнішніх мереж, а також укладення договорів з третьою стороною на отримання послуг з телекомунікаційного забезпечення закладу.

4.4. Договір на телекомунікаційні послуги

При укладанні договору на отримання телекомунікаційних послуг закладом необхідно враховувати наступні вимоги до постачальника таких послуг:

- відповідні розділи політики інформаційної безпеки надавача послуг були переглянуті та приведені у відповідність з вимогами політики інформаційної безпеки закладу;
- відповідні вимоги враховані та застосовуються;
- проведена оцінка ризиків пов'язаних з виконанням додаткових зобов'язань надавача послуг;
- включене право на аудит виконання договірних зобов'язань;
- домовленість стосовно повідомлення про інциденти інформаційної безпеки включені в угоду;
- наданий опис кожної послуги, яка буде доступна;
- доступ до ресурсів закладу надавачем послуг повинен бути лише на мінімально необхідному рівні, достатньому для виконання договірних зобов'язань;
- детальний список користувачів з боку надавача послуг, які будуть мати доступ до мережі закладу, повинен бути доступний для аудиту;
- дата і час, коли послуга повинна бути доступна, завчасно узгоджені;
- процедури щодо захисту інформаційних ресурсів узгоджені заздалегідь, а спосіб аудиту затверджений обома сторонами;
- спосіб моніторингу і припинення доступу користувачів визначений;
- обмеження на копіювання та розкриття інформації включені;
- обов'язки щодо встановлення та технічного обслуговування апаратного та програмного забезпечення зрозумілі та заздалегідь узгоджені;
- заходи щодо забезпечення повернення або знищення програмного забезпечення та інформації після закінчення дії договору визначені та прописані;
- заходи фізичного захисту, при необхідності, також включені в угоду;

- спосіб надання доступу та авторизація користувачів, повинен бути встановлений до того, як користувачам буде наданий доступ;
- створені механізми для забезпечення дотримання заходів безпеки сторонами угоди;
- детальний перелік заходів безпеки, які будуть вжиті сторонами угоди, повинен бути розглянутий та погоджений до укладення угоди.

4.5. Брандмауер

Налаштування брандмауера повинно контролюватися відповідальним з ІБ. Якщо брандмауер знаходиться та налаштовується стороною, яка надає ІТ-послуги закладу то ця сторона повинна надати повну інформацію про актуальні налаштування брандмауера відповідальному за інформаційну безпеку та активно співпрацювати з ним/нею у питаннях подальшого його використання та змін налаштувань.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: Антивірусний захист	П 5.1 – 5.3
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

5. АНТИВІРУСНИЙ ЗАХИСТ

5.1. Встановлення та оновлення антивірусного ПЗ

Антивірусне програмне забезпечення встановлюється на всіх робочих станціях, кінцевому обладнанні і серверах закладу та періодично (**щодня**) оновлюється. За своєчасне оновлення антивірусного програмного забезпечення відповідає ІТ-підрозділ (системний адміністратор).

Конфігурації - антивірусне програмне забезпечення, яке на даний час використовується, є **Назва антивірусного програмного забезпечення**. Оновлення надходять безпосередньо від **Назва виробника антивірусного ПЗ**. Оновлення відбувається **щодня** у період з **01:00 до 02:00**.

Конфігурація віддаленого розгортання - за допомогою автоматизованої процедури встановлення та оновлення антивірусне ПЗ може бути встановлене та оновлене на окремих віддалених робочих станціях та серверному обладнанні за потреби.

Моніторинг/Звітність – В закладі ведеться контроль оновлення та застосування антивірусного програмного забезпечення. ІТ-підрозділ (системний адміністратор) несе відповідальність за надання звітів про перевірку спрацювання антивірусного програмного забезпечення при інцидентах інформаційної безпеки.

5.2. Перевірка нового ПЗ

На внутрішніх комп'ютерах і мережах закладу використовується лише дозволене до використання програмне забезпечення. Встановлення нового програмного забезпечення потребує отримання дозволу керівника закладу або відповідального з інформаційної безпеки. Перелік дозволеного до використання програмного забезпечення наведений у Додатку 3. Перед встановленням нове програмне забезпечення проходить перевірку ІТ-підрозділом з метою забезпечення сумісності зі встановленим на даний момент програмним забезпеченням і конфігурацією мережі. Крім того, ІТ-підрозділ повинен перевірити нове програмне за допомогою наявного антивірусного програмного забезпечення на наявність вірусів та інших шкідливих програм перед установкою. Це стосується як програмного забезпечення, що закуповується так і умовно-безкоштовного програмного забезпечення.

Хоча умовно-безкоштовне програмне забезпечення може бути корисним, використання такого програмного забезпечення має бути попередньо схвалено відповідальним з інформаційної безпеки. Оскільки програмне забезпечення часто завантажуються з Інтернет (загально доступного джерела) та може мати віруси та інше шкідливе програмне забезпечення, перед його встановленням на комп'ютерах закладу необхідно вжити спеціальних запобіжних заходів. Ці запобіжні заходи включають визначення того, що програмне забезпечення є сумісним з існуючим ПЗ, не перешкоджає або не пошкоджує апаратне забезпечення, програмне забезпечення або інформацію, а також що програмне забезпечення не містить вірусів та інших шкідливих програм.

Усе файли і програми, які були передані в електронному вигляді на комп'ютери або мережу закладу з іншого місця, повинні бути перевірені на віруси відразу після отримання. Перевірку та сканування на віруси здійснює ІТ-підрозділ за допомогою наявного антивірусного програмного забезпечення.

Кожна дискета, компакт-диск, DVD і USB-пристрій є потенційним джерелом комп'ютерного вірусу. Тому такі зовнішні носії інформації повинні бути про скановані на наявність вірусів та іншого шкідливого програмного забезпечення, перш ніж інформація з них буде скопійована на комп'ютери закладу.

Забороняється завантажувати комп'ютери з дискети, компакт-диска, DVD або USB-пристрою, отриманого із зовнішнього джерела. Користувачі завжди повинні видаляти будь-яку зовнішні носії з комп'ютера, коли він не використовується. Це робиться для того, щоб дискета, компакт- диск, DVD або USB-пристрій не знаходилися в комп'ютері під час його включення.

5.3. Збереження прав власності

Усі програмні продукти та документація, що надаються працівникам або підрядникам є власністю закладу, якщо на них не поширюється дія іншого договору. Програмні засоби, застосунки або документація які розробляються за замовленням закладу є також його власністю. Розробники таких програмних продуктів та документації повинні підписати заяву, в якій визнається право власності закладу на відповідний програмний продукт та документацію. Програмне забезпечення, придбане працівником за власний рахунок, залишається власністю працівника, який придбав це програмне забезпечення.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: КРИПТОГРАФІЧНИЙ ЗАХИСТ	П 6.1 – 6.6.
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

6. КРИПТОГРАФІЧНИЙ ЗАХИСТ

6.1. Визначення

Криптографічний захист інформації за допомогою шифрування даних є найефективнішим способом забезпечення безпеки даних КЗ РОНМБ. Шифрування це процес перетворення інформації, використовуючи криптографічний алгоритм, щоб зробити її нечитабельною для будь-кого, крім тих, хто має авторизовану «потребу знати». Щоб отримати доступ до зашифрованої інформації, необхідно мати доступ до секретного ключа або паролю, що дозволяє його розшифрувати. В закладі використовуються наступні засоби криптографічного захисту: інфраструктура відкритих ключів з електронним цифровим підписом; програма –архіватор WinZip; передача файлів за допомогою протоколу FTP; захищений веб-інтерфейс SSL.

Криптографічний захист інформації, що передається обробляється та зберігається в медичних інформаційних системах забезпечується провайдером такої системи.

6.2. Ключи шифрування

Ключ шифрування визначає особливе перетворення простого тексту у зашифрований, або навпаки під час дешифрування (розшифрування). Якщо це обґрунтовано аналізом ризиків інформаційної безпеки, конфіденційні дані та файли, що містять конфіденційну інформацію, повинні бути зашифровані перед передачею через мережу загального користування чи Інтернет. Коли зашифровані дані передаються між закладом та сторонньою організацією необхідно розробити та запровадити взаємну процедуру обміну та безпечного управління ключами. У разі виникнення інциденту, пов'язаного з криптографічним захистом інформації, його вирішенням повинен займатися відповідальний з інформаційної безпеки закладу. Заклад може використовувати декілька методів безпечної передачі даних за допомогою криптографічного захисту.

6.3. Використання інфраструктури відкритих ключів

Користувач, який має потребу у безпечній передачі інформації електронною поштою конкретному ідентифікованому зовнішньому користувачеві, може скористатися інфраструктурою відкритих ключів та електронним цифровим підписом (ЕЦП). Порядок використання ЕЦП у закладі повинно бути погоджено з керівником чи відповідальним за інформаційну безпеку.

6.4. Використання WinZip

Це програмне забезпечення дозволяє персоналу закладу обмінюватися електронною поштою з віддаленими користувачами, які мають відповідне програмне забезпечення для шифрування та дешифрування. Обидва користувачі обмінюються паролем, який використовується як для шифрування, так і для дешифрування/розшифрування кожного повідомлення. Пароль передається отримувачу альтернативним засобом зв'язку, таким як смс, месенджер або телефоном. Працівник, який має потребу у передачі конфіденційної інформації віддаленому користувачу через Інтернет може запросити дозвіл на використання програми WinZip у відповідального з інформаційної безпеки. При цьому відповідальний з ІБ повинен також отримати пароль до зашифрованого архіву для перевірки інформації, що підлягає передачі чи отримується.

6.5. Протокол передачі файлів FTP

Користувач може передати файли зі своєї робочої станції на захищені sFTP-сайти за допомогою відповідних заходів безпеки. FTP (англ. File Transfer Protocol) або sFTP (Secure File Transfer Protocol) це стандартний мережевий протокол прикладного рівня призначений для пересилання файлів між клієнтом та сервером в комп'ютерній мережі. Клієнт та сервер створюють окремі канали для передачі даних та обміну командами. Можлива автентифікація клієнтів із використанням логіну та паролю користувача. Порядок FTP-передачі файлів повинен бути погоджений з керівником та відповідальним за інформаційну безпеку..

6.6. Веб-інтерфейс рівня захищених сокетів (SSL)

Для передачі конфіденційної інформації через веб-інтерфейсі використовується веб-інтерфейс захисту SSL. SSL (англ. Secure Sockets Layer) — криптографічний протокол, який забезпечує встановлення безпечного з'єднання між клієнтом і веб-сервером. Протокол забезпечує конфіденційність обміну даними між клієнтом і сервером, що використовують TCP/IP. Користувач через веб-інтерфейс захисту SSL передає/отримує конфіденційну інформації через веб-сторінку в Інтернеті при наданні/отриманні послуг онлайн. Порядок використання веб-інтерфейсу захисту SSL погоджується з керівником закладу та відповідальним з інформаційної безпеки.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: ФІЗИЧНА БЕЗПЕКА	Розділ 7
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Фізична безпека ЗОЗ 1 категорії

7. ФІЗИЧНА БЕЗПЕКА

Забезпечення фізичної безпеки персоналу полягає у створенні безпечних умов на робочому місці та одночасним забезпеченням безпечного зберігання активів закладу. Будівля (комплекс будівель) закладу є дещо унікальним місцем з точки зору прав власності на будівлю або умов договору оренди, території навколо, шляхів під'їзду/виїзду, зовнішнього огороження, входів у приміщення, вимог до пожежної безпеки, систем електроживлення, забезпечення безпечного використання цифрових активів та контролю серверної кімнати. Необхідно постійно покращувати та модернізувати систему забезпечення фізичної безпеки для підвищення захисту своїх активів та медичної інформації. Наступний перелік визначає заходи, які запроваджені для забезпечення фізичної безпеки закладу.

- Вхід до будівлі в неробочий час зачинений та контролюється охоронною сигналізацією. Спроба входу без введення коду безпеки для зняття з охоронної сигналізації призводить до негайного повідомлення до охоронної служби.
- Тільки конкретним працівникам закладу видається код безпеки для входу. Розголошення коду безпеки не працівникам категорично заборонено.
- Код безпеки змінюється на періодичній основі, змінений код відповідні працівники отримують через сповіщення на робочу електронну пошту. Код безпеки обов'язково змінюється при звільненні працівника, який мав доступ до нього.
- Вхідні двері в зону прийому пацієнтів та відвідувачів завжди замикаються у неробочий час і відмикаються у робочі години закладу. Біля вхідних дверей облаштована зона рецепції.
- Зона рецепції працює з 8:00 до 17:00.
- Будь-яка невизнана особа, яка перебуває в службових приміщеннях закладу повинна негайно виводитись з службової зони персоналом, що її побачив, та супроводжуватись до зони рецепції.
- Робочі станції, ноутбуки, телефонні апарати інше цифрове обладнання, яке знаходиться в зоні дозволеної для знаходження відвідувачів, повинні бути облаштовані спеціальними замками та дротом для фіксації до встановленого місця розташування, що унеможлиблює їх винос або переміщення від встановленого місця розташування.
- До приміщення де знаходиться серверне обладнання вхід заблокований кодовим замком. Тільки обмежене коло посадових осіб мають право доступу до серверного приміщення. Код кодового замку змінюється періодично.

- В приміщенні з серверним обладнанням ведеться цілодобове відеоспостереження, воно обладнане автоматизованою системою протипожежного захисту;
- Серверне та мережеве обладнання забезпечене основним та резервним безперебійним живленням.
- На першому поверсі будівлі є датчики детектування руху, які активуються в неробочий час.
- Всі зовнішні вікна будівлі мають датчики розбиття скла, які, якщо скло вікон буде розбите, призведуть до негайного повідомлення до охоронної служби.
- Будівля обладнана камерами відеоспостереження на всіх входах та виходах до будівлі. Всі, особи, які заходять/виходять до/з будівлі фіксуються за принципом 24/7, тобто 24 години на добу 365 днів на рік.
- Протипожежний захист будівлі встановлено відповідно до вимог ДСНС України.
Заклад обладнаний системою безперебійного живлення та дизель-генератором.

КЗ РОНМБ	Політика інформаційної безпеки
Назва: ДИСТАНЦІЙНА РОБОТА	П 8.1 – 8.5
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

8. ДИСТАНЦІЙНА РОБОТА

В закладі дозволяється та використовується дистанційна робота персоналу при певних, визначених керівництвом обставинах. Вимоги, щодо організації дистанційної роботи застосовуються до всіх працівників і підрядників, які працюють поза межами будівлі (комплексу будівель) закладу.

Хоча дистанційна робота може бути перевагою як для користувачів, так і для організації в цілому, вона представляє нові ризики інформаційної безпеки. Персонал, що працює дистанційно повинен бути захищеним від небезпеки атак шкідливим програмним забезпеченням та несанкціонованого витоку даних з пристроїв, що знаходяться за межами периметру безпеки закладу.

8.1. Загальні вимоги

Користувачі, що працюють віддалено, зобов'язані дотримуватися всіх правил закладу, які встановлені для персоналу та підрядників, а саме:

Потрібно знати: Користувачі, що працюють віддалено мають доступ тільки до тих ресурсів та інформації, які потрібні для виконання функціональних завдань.

Використання пароля: Користувачі, що працюють віддалено повинні дотримуватись вимог щодо встановлення та зміни паролів. Окрім того, вони не розголошують свій пароль і не залишають записів щодо паролю там, де такий запис може побачити член сім'ї або стороння особа.

Навчання: персонал, який працює віддалено, повинен проходити ті самі навчання з інформаційної безпеки, що і персонал що працює на робочих місцях.

Специфічні вимоги: до персоналу, що працює віддалено, можуть бути застосовані додаткові вимоги, які пов'язані зі специфікою виконання функціональних завдань дистанційно.

8.2. Необхідне обладнання

Працівники, допущені до дистанційної роботи, повинні розуміти, що заклад не надасть все обладнання, необхідне для забезпечення належного захисту інформації, до якої працівник має доступ; однак є певний перелік обладнання який заклад повинен надати:

Заклад надає:

- робочий комп'ютер (ноутбук) зі встановленим антивірусним ПЗ та програмним забезпеченням шифрування даних;
- VPN канал доступу; ○ принтер;
- зовнішній носій для резервного копіювання;

- службовий мобільний телефон.

Працівник повинен забезпечити самостійно:

- широкосмуговий канал доступу до Інтернет;
- подрібнювач паперу або можливість іншим способом знищувати паперові носії;
- відокремлене від членів родини робоче місце;
- шафа, що зачиняється або сейф для захисту та зберігання робочого комп'ютера та робочих документів.

8.3. Захист апаратного забезпечення

Захист від вірусів: Користувач, що працює дистанційно, повинен постійно використовувати та оновлювати захист комп'ютера від вірусів та іншого шкідливого програмного забезпечення. Антивірусне програмне забезпечення встановлене на комп'ютерах закладу і налаштоване на періодичне оновлення. Заборонено працювати без оновленого антивірусного програмного забезпечення.

Використання VPN та брандмауера: При дистанційному підключенні повинен використовуватись канал зв'язку, який вимагає використання VPN та брандмауера. При відключенні VPN та/або брандмауера дистанційну роботу потрібно зупинити.

Шафа або сейф: Використовуйте шафу, що замикається або сейф для безпечного зберігання комп'ютера та інших пристроїв наданих закладом для дистанційної роботи.

Захист ПК: персональний комп'ютер, що використовується для дистанційної роботи, повинен бути облаштований спеціальним замком для захисту від крадіжки.

Блокування екранів: Незалежно від місця розташування, завжди блокуйте екран, перш ніж відійти від робочої станції. Дані на екрані можуть містити конфіденційну інформацію. Переконайтеся, що функцію автоматичного блокування настроєно на автоматичне ввімкнення після 10 хвилин бездіяльності.

8.4. Безпека даних

Резервне копіювання даних: Встановлена процедура резервного копіювання, яка шифрує дані, та переміщує їх на зовнішній носій. Для резервного копіювання використовується тільки встановлена процедура. Створювати самостійно інші процедури резервного копіювання даних заборонено. Якщо неможливо дотримуватись встановленої процедури резервного копіювання: не має відповідного програмного забезпечення та/або зовнішнього носія, треба звернутися до ІТ- підрозділу закладу. При гострій необхідності та неможливості звернутися до ІТ-підрозділу (наприклад під час відраджень) дозволено використовувати наявні засоби шифрування (архіватор-шифрувальник WinZip) та доступний зовнішній носій. Причому, безпечному зберіганню зовнішнього носія з резервною копією даних треба приділити значну увагу.

Передача даних: Передача даних до закладу вимагає використання затвердженого VPN-з'єднання для забезпечення конфіденційності та цілісності даних, що передаються. Не дозволено обходити встановлену процедуру, а також створювати власний метод передачі даних до закладу.

Доступ до зовнішніх систем (хмар): Якщо є потреба у доступі до зовнішньої ІТ-системи, необхідно зв'язатися зі своїм безпосереднім керівником або відповідальним за інформаційну безпеку. Вони визначають безпечний метод доступу до потрібної зовнішньої системи.

Доступ до інформації що знаходиться в медичних інформаційних системах потребує використання каналу VPN-з'єднання.

Електронна пошта: Не дозволено передавати будь-яку конфіденційну інформацію та персональні дані (перелік визначений у п.2.9 цього документу) електронною поштою, якщо вона не зашифрована. При гострій необхідності треба звернутися до свого безпосереднього керівника або відповідального за інформаційну безпеку. Вони визначають безпечний метод передачі конфіденційної інформації та персональних даних електронною поштою.

Підключення через публічний WiFi: необхідно дотримуватися надзвичайної обережності при підключенні до ІТ-систем закладу через публічну точку доступу до Інтернет. Хоча заклад застосовує системи безпеки для захисту даних проте заклад не може забезпечити захист даних у мережевому обладнанні, що знаходиться поза межами закладу.

Захистити дані, якими ви володієте: Потрібно отримувати доступ лише до тієї інформації, яка потрібна для виконання робочого завдання. Регулярно переглядайте дані, які ви зберегли, щоб переконатися, що масив даних, який зберігається знаходиться на мінімально необхідному рівні, а застарілі дані та версії файлів видалені. Зберігайте електронні дані тільки в зашифрованому виді. Якщо на ноутбуку не встановлено відповідне ПЗ для шифрування треба звернутися до ІТ-підрозділу.

Друковані звіти або робочі документи: Ніколи не залишайте паперові документи на робочому столі коли ви залишаєте робоче місце. Всі паперові документи повинні зберігатися у замкненій шафі або сейфі.

Введення даних у відкритому місці: Не виконуйте робочі завдання, які вимагають використання конфіденційної інформації або персональних даних у громадських місцях.

Надсилення даних за межі закладу: Вся передача даних за межі закладу повинна бути пов'язана з виконанням вимог договорів та дотримуватися вимог угод про конфіденційність і нерозголошення конфіденційної інформації. При необхідності передачі інформації стороннім організаціям з якимине укладено договорів та угод на обмін інформацією необхідно отримати письмову згоду безпосереднього керівника.

8.5. Утилізація паперових та зовнішніх носіїв

Паперові документи: Всі паперові документи, які містять конфіденційну інформацію, перед утилізацією потрібно подрібнити. Заборонено викидання не подрібнених паперових документів. Інший спосіб утилізації - такі документи палити. Персонал, який працює дистанційно повинен мати або подрібнювач паперу або можливість палити паперові документи.

Зовнішні носії: Всі зовнішні носії надані закладом для забезпечення дистанційної роботи повинні бути повернуті до закладу для утилізації.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: ПОЛІТИКА ЧИСТОГО СТОЛУ/ЕКРАНУ	Р. 9
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

9. ПОЛІТИКА ЧИСТОГО СТОЛУ/ЕКРАНУ

Одним із засобів контролю за забезпечення інформаційної безпеки є політика чистого столу та чистого екрану, яка знижує ризик несанкціонованого доступу, втрату та пошкодження інформації протягом робочого часу та після його закінчення. Політика чистого столу та чистого екрану визначає методи, пов'язані із забезпеченням того, щоб конфіденційна інформація, як у цифровому, так і у паперовому/фізичному форматі, та активи (наприклад, робочі станції, ноутбуки, стаціонарні телефонні апарати, смартфони, цифрове медичне обладнання та інші) не залишаються без захисту, коли вони не використовуються, чи коли персонал залишає свої робочі місця на короткий час або наприкінці дня. Дотримання політики чистого столу/екрану всього без винятку персоналу дозволить суттєво обезпечити КЗ РОНМБ від витоку конфіденційної інформації.

Метою впровадження політики чистого столу та чистого екрану в КЗ РОНМБ є:

- запобігання витоку/втраті конфіденційних даних закладу;
- дотримання правил кібергігієни та розвитку кіберкультури, щодо безпечного та належного поводження з конфіденційною інформацією та її носіями;
- створення та підтримання позитивного іміджу закладу серед пацієнтів.

Відповідальність

Вимоги цієї політики поширюються на весь персонал закладу. Усі працівники закладу мають бути ознайомлені із її вимогами. До будь-якого працівника закладу, визнаного винним у порушенні цієї політики, може бути застосована дисциплінарна практика, аж до звільнення.

Вимоги

Увесь персонал закладу повинен дотримуватись наступних правил:

- зберігати власні паролі в таємниці, не розголошувати та нікому не повідомляти їх;
- закривати активні сеанси після завершення роботи, якщо їх не можна захистити відповідним блокуючим механізмом, наприклад блокуванням екрану;
- встановити час автоматичного блокування екрану робочої станції **10 хвилин**;
- по завершенні сеансу виходити із ІТ-систем та баз даних, до яких протягом сеансу був отриманий доступ (серверів, додатків, VPN – каналів тощо);

- забороняється вести запис паролів (наприклад, на папері, у програмному файлі або в кишеньковому пристрої), за винятком тих випадків, коли запис може зберігатися безпечно, а метод зберігання був затверджений відповідальним за ІБ;
- матеріальні носії конфіденційної інформації повинні замикатися в сейфі або шафі після завершення роботи з ними;
- робочі станції, комп'ютери та засоби зв'язку повинні бути залишені у стані виконаного виходу із системи/вимкнені коли вони перебувають без нагляду;
- цифрове медичне обладнання, що не використовується повинно бути вимкнене або переведене у безпечний режим;
- документи, які містять конфіденційну інформацію, повинні забиратися виконавцем з принтерів негайно;
- наприкінці робочого дня/зміни увесь персонал повинен упорядкувати своє робоче місце та прибрати всі робочі документи в сейф або шафу, що замикається;
- для утилізації конфіденційних документів слід використовувати знищувачі/подрібнювачі паперу;
- після закінчення робочого дня та у разі тривалої відсутності на робочому місці необхідно замикати на замок усі шафи та сейфи де зберігається конфіденційна інформація та робочі документи.

Збереження/знищення медичної інформації

Медична інформація, є конфіденційною інформацією закладу та потребує дотримання процедур безпечного збереження та утилізації.

Збереження записів - документи, що стосуються використання та розкриття інформації, форми авторизації, договори та угоди, повідомлення про інформаційну практику, відповіді пацієнту, який хоче змінити або виправити свою інформацію, заява пацієнта про незгоду та запис скарг зберігаються протягом періоду у **5 років**. Збереження медичної інформації відбувається в шафах, що закриваються, та/або сейфах, та/або в архівних приміщеннях, що зачиняються та під'єднані до охоронної сигналізації.

Знищення - Вся паперова медична документація, потребує знищення після закінчення терміну зберігання. Знищення медичної документації відбувається встановленим порядком **шляхом спалювання**.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: УТИЛІЗАЦІЯ ЗОВНІШНІХ НОСІЇВ ТА КОМП'ЮТЕРІВ	П 10.1 – 10.3
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

10. УТИЛІЗАЦІЯ ЗОВНІШНІХ НОСІЇВ ТА КОМП'ЮТЕРІВ

10.1. Утилізація зовнішніх носіїв

Вважається, що всі зовнішні носії, які використовувались персоналом містять конфіденційну та/або медичну інформацію. Відповідно застаріли або зіпсовані зовнішні носії, подальша експлуатація яких вже неможлива, повинні бути утилізовані методом, який гарантує, що не буде втрати даних і що конфіденційність і безпека цих даних не будуть порушені.

Необхідно дотримуватися наступних кроків:

- персонал, який використовує зовнішні носії, зобов'язаний визначити застаріли чи зіпсовані зразки для утилізації;
- заборонено самостійне викидання або утилізація зовнішніх носіїв;
- всі застаріли чи зіпсовані зразки передаються для знищення до відповідального з ІБ.

Відповідальний з ІБ забезпечує знищення зовнішніх носіїв, що підлягають утилізації.

10.2. Утилізація комп'ютерного обладнання

Комп'ютерне обладнання, в тому числі медичне, яке підлягає утилізації, проходить відповідну процедуру, яка складається з видалення усіх даних, затирання усіх міток та конфігурацій та повернення до заводських налаштувань. Відповідальний з інформаційної безпеки забезпечує утилізацію комп'ютерного обладнання відповідно до встановленої процедури.

10.3. Використання надлишкового обладнання

Оскільки старе комп'ютерне обладнання поступово замінюється більш сучасними цифровими системами, воно підлягає інвентаризації та зберіганню. Старе комп'ютерне обладнання може бути використане:

- для запасних частин,
- для аварійної заміни,
- для тестування нового програмного забезпечення,
- для створення та зберігання резервних копій для іншого виробничого обладнання,
- для використання персоналом за межами закладу, в тому числі для забезпечення дистанційної роботи.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ	Р 11
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

11. УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ

Для того, щоб відстежувати та управляти змінами в мережах, ІТ-системах та на робочих станціях, включаючи встановлення та налаштування нового програмного забезпечення та виправлення вразливостей програмного забезпечення в інформаційних системах, які містять конфіденційну та медичну інформацію, запроваджена процедура управління змінами, яка полягає в наступному:

Процедура

1. ІТ-підрозділ або інший призначений працівник, який здійснює оновлення, встановлення, переналаштовує або іншим чином вносить зміни у мережеве та комп'ютерне обладнання, повинен ретельно реєструвати всі зміни в журналі управління змінами.
2. ІТ-підрозділ або працівник, який впроваджує зміну, забезпечує створення всіх необхідних резервних копій програмного забезпечення та даних.
3. Працівник, який впроваджує зміну, також повинен бути ознайомлений з процесом повернення до попередніх налаштувань у тому випадку, якщо зміна викликає збоїв в мережі чи системах і потребує видалення.

В закладі дозволене до використання тільки ліцензійне програмне забезпечення, та дозволене програмне забезпечення (Додаток 3). Оновлення ліцензійного та дозволеного програмного забезпечення проводиться відповідно до рекомендацій розробників цього ПЗ. Персонал повинен здійснювати оновлення програмного забезпечення невідкладно, по мірі отримання/можливості доступу до оновленої версії ПЗ.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: Моніторинг стану інформаційної безпеки	Р 12
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

12. МОНІТОРІНГ СТАНУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

В закладі запроваджені апаратні, програмні та процедурні механізми, які фіксують та відстежують стан інформаційних та медичних систем, що містять конфіденційну та персональну інформацію. Моніторинг стану інформаційної безпеки - це відповідні технологічні та процесуальні дії, які спрямовані на відстеження і фіксацію комп'ютерної та мережевої діяльності з метою визначення, чи сталося порушення інформаційної безпеки. Моніторинг передбачає відстеження та фіксацію зареєстрованих комп'ютерних подій, які стосуються стану операційних систем, програмного забезпечення або діяльності користувачів.

В закладі проводиться моніторинг діяльності користувачів з метою запобігання технологічних збоїв та виявлення потенційних ризиків та вразливостей системи інформаційної безпеки. Відповідно до виявлених збоїв, ризиків та вразливостей в закладі розробляються та запроваджуються відповідні адміністративні, фізичні та технічні заходи забезпечення інформаційної безпеки відповідно до вимог чинного законодавства у сфері кіберзахисту. Процедура моніторингу полягає у наступному:

1. Весь персонал та керівництво ознайомлене з чинною політикою інформаційної безпеки та дотримується її положень при виконанні службових обов'язків.
2. ІТ-підрозділ, або системний адміністратор забезпечують моніторинг та обробку журналів подій на всіх комп'ютерних та цифрових медичних системах, що містять та/або обробляють чи зберігають конфіденційну інформацію та персональні дані. Моніторинг, як мінімум, повинен включати: визначення ідентифікатора користувача, час і дату входу, а також обсяг та характер даних, до яких був отриманий доступ або спроба доступу. Моніторингова інформація (логі) повинна зберігатися на окремому комп'ютері, з метою мінімізації можливості доступу до цієї інформації не авторизованих осіб.

В закладі використовуються відповідні мережеві та хост-системи виявлення вторгнень. Відповідальний з інформаційної безпеки організовує та забезпечує встановлення, обслуговування та оновлення таких систем.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: Аудит інформаційної безпеки	Р 13
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека

13. АУДИТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

В закладі періодично, раз на рік, проводиться аудит стану інформаційної безпеки, який включає, але не обмежується такими заходами як, перевірка облікових записів користувачів та прав доступдо ІТ-систем та мереж, доступ до файлів, перегляд та аналіз інцидентів безпеки, перегляд журналів моніторингу тощо. Аудит може проводитись як відповідним персоналом закладу так і зовнішніми аудиторами. Мета проведення аудиту – мінімізація порушень безпеки та забезпечення інформаційної безпеки закладу на належному рівні. У разі неможливості проведення аудиту стану інформаційної безпеки власними силами та засобами, заклад звертається до авторизованих зовнішніх аудиторів. Процедура аудиту передбачає:

1. Ознайомлення аудиторів з політикою інформаційної безпеки, іншою документацією стосовно ІБ, зокрема планом реагування на інциденти інформаційної безпеки, тощо.
2. ІТ-підрозділ та/або системний адміністратор несуть відповідальність за проведення періодичних оглядів діяльності інформаційних та мережевих систем та повинні мати відповідні технічні навички щодо безпечного застосування операційних систем, програмного забезпечення, додатків, баз даних, мережевого та медичного обладнання. ІТ-підрозділ та/або системний адміністратор надає доступ аудиторам до відповідних даних.
3. Відповідальний за ІБ повинен розробити формат звіту щодо результатів аудиту стану інформаційної безпеки та план усунення виявлених недоліків при необхідності. У такому звіті повинні бути вказані: хто проводив аудит, дата і час виконання, а також висновки, щодо стану інформаційної безпеки закладу, виявлені недоліки та вразливості (ризик). До звіту можуть додаватися рекомендації аудиторів щодо підвищення рівня ІБ закладу, усунення вразливостей та мінімізації ризиків.
4. Аудит стану ІБ проводиться щорічно але може проводитися позапланова, якщо є підстави підозрювати порушення, які можуть призвести до тяжких наслідків. При проведенні перегляду журналів подій аудитор повинні перевірити наступне:
 - логі подій - стосується вдалих/невдалих спроб входу, при цьому особлива увага приділяється саме невдалим спробам входу, блокуванню облікових записів та несанкціонованим спробам доступу;

- доступ до файлів – вдалі/невдалі спроби доступу до файлів, особлива увага невдалим спробам доступу, несанкціонованому доступу і несанкціонованим спробам створення, зміни або видалення файлів;
- інциденти безпеки – перевіряються записи з журналу виявлення інцидентів безпеки та журналів моніторингу стану систем на предмет аномальних чи підозрілих дій або подій зі шкідливою логікою (наприклад, дій вірусів, хробаків, шкідливих експлойтів), відмовою в обслуговуванні або спробами сканування, тощо;
- облікові записи користувачів – перегляд облікових записів користувачів у всіх системах з метою переконатися, що користувачі не мають надлишкових прав доступу до інформаційних системах, та надлишкових прав поводження з інформацією.

Усі важливі висновки повинні бути відображені у звіті щодо аудиту стану інформаційної безпеки закладу. Особи що проводили аудит передають звіт та перелік рекомендованих заходів відповідальному з інформаційної безпеки для ознайомлення та вживання відповідних заходів. Відповідальний з ІБ при отриманні звіту повинен невідкладно вжити всіх належних заходів з приведення стану ІБ до відповідного рівня та усунення виявлених недоліків.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: ЦІЛІСНІСТЬ ДАНИХ ПАЦІЄНТІВ	Р 14
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

14. ЦІЛІСНІСТЬ ДАНИХ ПАЦІЄНТІВ

Заклад впроваджує та підтримує відповідні організаційні та технологічні заходи для підтвердження того, що медичні дані пацієнтів інша конфіденційна інформація стосовно пацієнтів не були змінені або знищені несанкціонованим чином. Метою таких дій є забезпечення цілісності даних пацієнтів.

Заклад підтримує впровадження автоматизованих систем та програмного забезпечення, в тому числі з використанням штучного інтелекту, для автоматичної перевірки наявності людських помилок при обробці даних пацієнтів.

Заклад застосовує відповідні мережеві та хост-систем виявлення вторгнень. Відповідальний за ІБ організовує встановлення, контролює обслуговування та оновлення таких систем.

Збереження цілісності даних пацієнтів, що знаходяться в медичних інформаційних системах забезпечується провайдерами таких систем.

Щоб забезпечити цілісність даних при передачі персоналом закладу застосовується шифрування даних що передаються. Також для забезпечення цілісності даних пацієнтів використовується шифрування при зберіганні таких даних.

Заклад забезпечує перевірку можливого дублювання даних у своїх комп'ютерних системах та мережах, щоб запобігти поганій інтеграції даних між різними комп'ютерними системами.

Для запобігання збою ІТ-систем, які можуть призвести до порушення цілісності даних, заклад забезпечує перевірку своїх інформаційні системи на точність і функціональність, перш ніж почне їх використовувати. ІТ-системи та мережеве обладнання проходить оновлення при випуску виробниками виправлень та оновлених версій програмного та апаратного забезпечення, які усувають виявлені помилки та недоліки.

Заклад встановлює та регулярно оновлює антивірусне програмне забезпечення на всіх робочих станціях та серверах, щоб своєчасно виявити та запобігти зміні або знищенню даних шкідливим програмним забезпеченням.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: ПЛАНИ РЕЗЕРВНОГО КОПЮВАННЯ ТА АВАРІЙНОГО ВІДНОВЛЕННЯ	П 15.1 – 15.2
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

15. ПЛАНИ РЕЗЕРВНОГО КОПЮВАННЯ ТА АВАРІЙНОГО ВІДНОВЛЕННЯ

В закладі впроваджені заходи та процедури реагування на надзвичайні події, які можуть завдати шкоди ІТ-системам та мережам, а також інформації. Для цього розроблений План аварійного відновлення та План резервного копіювання. Заклад періодично (один раз на рік) переглядає цей план з метою аналізу його ефективності та оцінки ризиків для внесення відповідних корегувань.

15.1. План резервного копіювання

Відповідальний з ІБ забезпечує розробку та впровадження плану резервного копіювання даних для створення та підтримки точних копій операційних систем, програмного забезпечення, баз даних, іншої інформації та даних закладу. План передбачає заходи з резервного копіювання даних, зберігання та відновлення даних з резервних копій. Також План повинен передбачати наступні положення:

1. На завершення кожного робочого дня, з понеділка по п'ятницю, додаткова резервна копія всіх серверів, що містять критично важливі дані, повинна бути згенерована та перенесена до системи зберігання резервного копіювання. У суботу тижнева резервна копія всіх серверів, що містять критично важливі дані, повинна бути створена та перенесена до системи зберігання резервного копіювання. Щотижневі резервні копії зберігаються у захищеному відокремленому від локальної мережі середовищі в зашифрованому виді. Місячна резервна копія створюється в останню суботу поточного місяця та зберігається на зовнішньому носії у зашифрованому виді. Резервні носії, які більше не експлуатуються, утилізуються відповідно до процедури «Утилізація зовнішніх носіїв».
2. Відповідальний за ІБ стежить за зберіганням і своєчасним видаленням резервних копій і забезпечує дотримання всіх належних заходів контролю доступу.
3. Відповідальний за інформаційну безпеку забезпечує щорічне тестування процедури резервного копіювання, щоб переконатися, що резервні копії створені та доступні. Таке тестування документується відповідальним за ІБ та при необхідності надає пропозиції про необхідність вдосконалення процедур резервного копіювання.

15.2. План аварійного відновлення

Відповідальний за ІБ розробляє та регулярно оновлює План аварійного відновлення з метою своєчасного відновлення та/або запобігання будь-яких втрат даних, систем, необхідних для надання медичної допомоги пацієнтам та забезпечення неперервності критично важливих процесів функціонування закладу. План аварійного відновлення має достатній рівень деталізації та необхідні пояснення, для того, щоб він міг бути виконаний персоналом заходу в разі надзвичайної події. Цій план повинен мати резервну копію, яка зберігається на іншому захищеному майданчику разом з місячною резервною копією критично важливих даних закладу.

План аварійного відновлення повинен містити наступне:

1. Порядок створення та оновлення копій документів щодо результатів інвентаризації інформаційних активів та конфігурації мереж;
 2. Паперову копію Плану резервного копіювання;
3. Паперові копії бланків та документів, необхідних для функціонування закладу, здійснення медичної допомоги та фінансових розрахунків;
 4. Список групи реагування у надзвичайних ситуаціях, члени якої несуть відповідальність за:
 - визначення впливу надзвичайної ситуації на заклад;
 - визначення безпечного місця розташування закладу;
 - порядок відновлення втрачених даних;
 - порядок використання аварійних систем протягом часу коли основні інформаційні системи недоступні;
 - необхідні заходи для відновлення функціонування закладу.
5. Процедуру реагування на втрату електронних даних, включає, але не обмежуючись, пошуком і завантаженням даних з найбільш актуальної резервної копії.
6. Номери телефонів та/або адреси електронної пошти всіх осіб, з якими потрібно зв'язатися у разі надзвичайної ситуації, у тому числі: членів групи реагування; осіб, які відповідають за зберігання та відновлення резервних даних; постачальників інформаційних систем, а також інший персонал.
 7. Група реагування повинна збиратися щорічно, щоб:
 - переглянути План аварійного відновлення;
 - запланувати проведення навчань стосовно дій у надзвичайних ситуаціях та оцінити результати таких навчань;
 - переглянути паперові версії Плану резервного копіювання та Плану аварійного відновлення та зробити у них відповідні зміни.

Відповідальний за ІБ веде протокол засідань групи реагування та надає пропозиції щодо внесення змін до планів резервного копіювання та аварійного відновлення відповідно до результатів аналізу ризиків інформаційної безпеки.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: Обізнаність та навчання з питань безпеки	Р 16
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

16. ОБІЗНАНІСТЬ ТА НАВЧАННЯ З ПИТАНЬ БЕЗПЕКИ

Для підвищення обізнаності стосовно питань інформаційної безпеки весь персонал закладу, включаючи керівництво, повинен регулярно проходити відповідні навчання. Навчання з ІБ для всього персоналу проводиться **раз на три місяці**, або позапланово при необхідності.

Навчальна програма з інформаційної безпеки

Відповідальний за інформаційну безпеку організовує та проводить навчання з інформаційної безпеки. Він/вона здійснює первинний інструктаж для нових працівників, щорічний інструктаж для всього персоналу, а також планові заняття стосовно Політики інформаційної безпеки та актуальних загроз. Для проведення навчань, відповідальний з ІБ може залучати інших працівників та сторонніх експертів, в тому числі виробників ІТ-систем та розробників програмного забезпечення. Відвідування та/або участь у такому навчанні є обов'язковим для всього персоналу. Відповідальний за інформаційну безпеку веде відповідну документацію про всі навчальні заходи.

Відповідальний з ІБ, при необхідності, може організовувати позапланові навчання при змінах у апаратному або програмному забезпеченні, збільшенні загроз, внесенні змін у політику інформаційної безпеки, за результатами аудиту, тощо.

Пам'ятка з інформаційної безпеки

Відповідальний за ІБ розробляє пам'ятку з інформаційної безпеки, до якої включає правила кібергігієни та правила чистого столу. Пам'ятка містить актуальну інформацію стосовно безпеки паролів, шкідливого програмного забезпечення, ідентифікації та реагування на інциденти, а також контролю доступу. Відповідальний за ІБ забезпечує доведення пам'ятки з інформаційної безпеки до всього персоналу. Окрім того він/вона може поширювати спеціальні повідомлення до персоналу стосовно нових загроз, небезпеки, вразливостей та необхідних заходах інформаційної безпеки.

Захист від шкідливого програмного забезпечення

У рамках вищезазначеної навчальної програми з безпеки відповідальний за ІБ проводить навчання щодо запобігання ураження та протидії шкідливому програмному забезпеченню. Таке навчання повинно включати в себе наступне:

- Вказівки щодо поводження з підозрілим вкладенням електронної пошти, електронними листами від незнайомих відправників і шахрайських повідомлень;
- Важливості оновлення антивірусного програмного забезпечення та правил перевірки робочої станції або інших пристроїв на встановлення актуального антивірусного захисту;
- Про небезпеку завантаження файлів з невідомих або підозрілих джерел;

- Про ознаки небезпечного шкідливого програмного забезпечення, яке може обійти антивірусний захист або загроз «нульового дня»;
- Важливість регулярного резервного копіювання критично важливих даних і зберігання даних в безпечному місці;
- Дотримання правил антивірусного захисту при дистанційній роботі;
- Про шкоду, яку можуть заподіяти віруси, трояни, хробаки та інше шкідливе програмне забезпечення
- Правила дій, якщо виявлено шкідливе програмне забезпечення на робочій станції

Дотримання пароліної політики

У рамках вищезазначеної навчальної програми з безпеки та нагадувань про безпеку персоналу відповідальний за ІБ проводить навчання щодо дотримання пароліної політики. Таке навчання стосується правил призначення та зміни паролів, а саме:

- Необхідність зміни паролів кожні 30 днів.
- Користувач не може повторно використовувати останні 6 паролів.
- Паролі повинні містити не менше восьми символів і містити літери латинського алфавіту (верхнього регістру), малі та великі літери, цифри та спеціальні символи.
- Заборону вживання прізвищ, імен, дат днів народження або номерів телефонів для призначених паролів.
- Негайній зміні паролю при його компрометації або розголошені.
- Заборону передачі паролів іншим працівникам та стороннім особам, включаючи членів родини
- Заборону на запис паролів на папері, у робочому блокноті та іншому незахищеному місці біля робочої станції.
- Заборону на завантаження, онлайн використання чи входу до стороннього програмного забезпечення та/або входу до інтернет-сайтів з автоматичним завантаженням паролів під час наступного доступу до цих ресурсів.
- Будь-який працівник, якому відповідальний з ІБ доручив змінити свій пароль, тому що призначений пароль не відповідав вищезазначеним стандартам, повинен зробити це негайно.

КЗ РОНМБ Політика інформаційної безпеки	
Назва: УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	Р 17
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

17. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Для забезпечення інформаційної безпеки заклад проводить точну та ретельну оцінку потенційних ризиків та вразливостей стосовно конфіденційності, цілісності та доступності даних, що зберігаються, обробляються та передаються інформаційними системами та мережами закладу.

Заклад проводить точний і ретельний аналіз ризиків, результат цього аналізу служить основою для організації зусиль із забезпечення інформаційної безпеки закладу на належному рівні. Заклад проводить повторну оцінку ризиків безпеки та оцінку ефективності заходів безпеки, якщо це необхідно при змінах у штатній структурі, створенні нових процесів чи розвитку технологій.

Процедура

ВІБ організовує та координує аналіз та оцінку ризиків. Для цього він/вона залучає відповідних осіб з персоналу закладу та/або зовнішніх експертів. Аналіз ризиків повинен відбуватися таким чином:

1. Проводиться інвентаризація та аналіз наявних інформаційних системи.
 - Оновлюється або здійснюється інвентаризації інформаційних систем: складається перелік всього інформаційного обладнання (наприклад, мережних пристроїв, робочих станцій, принтерів, сканерів, мобільних пристроїв) і програмного забезпечення (наприклад, операційних систем, додатків, іншого програмного забезпечення та інтерфейсів); в переліку вказується: назва інформаційної системи, дата придбання, місцезнаходження, постачальник, ліцензії, графік технічного обслуговування та функції; здійснюється оновлення або розробка мережевої архітектури.
 - Оновлюється або розробляється макет об'єкта, що показує розташування обладнання всіх інформаційних систем, джерел живлення, телефонних роз'ємів; та іншого телекомунікаційного обладнання, мережних точок доступу, схеми пожежної та охоронної сигналізації та обладнання, а також місця зберігання небезпечних матеріалів;
 - для кожного елемента макету об'єкта ідентифікується відповідальний (авторизований користувач), вказується його посада та спосіб отримання дозволу на авторизоване користування;
 - Для кожної інформаційної системи вказується:

- пов'язані дані, про які зазначається, чи створені дані закладом або отримані від третьої сторони. Якщо дані отримані від третьої сторони, зазначається спосіб отримання;
- чи зберігаються дані тільки всередині організації або передаються третій стороні. Якщо дані передаються третій стороні, визначають цю сторону, а також мету і спосіб передачі;
- критичність інформаційної системи для закладу та пов'язаних з нею даних. Критичність визначають як високу, середню або низьку. Критичність - це ступінь впливу на діяльність закладу інформаційної системи, у разі якщо пов'язані з нею дані стануть недоступними протягом певного періоду часу;
- визначена чутливість даних як висока, середня або низька. Чутливість - це характер даних пов'язаний з оцінкою шкоди, яка може виникнути в результаті порушення конфіденційності даних.
- визначені засоби контролю безпеки для кожного ідентифікованого програмного забезпечення, що застосовується в інформаційних системах, із зазначенням процедури контролю та засобів контролю.

- При оцінці загроз конфіденційності, цілісності та доступності даних, які створених, отримані, зберігаються, передаються чи обробляються закладом звертається увага на таке:

- загрози пошкодження даних навколишнім середовищем, наприклад, землетрусом, повінню, штормом, тощо.
- Загрози надзвичайних ситуацій - пошкодження пожежею, аварією електромережі, припиненням отримання комунальних послуг, тощо.
- Людські загрози, а саме:
 - ненавмисні дії, наприклад, помилки при введенні даних, використання несправного програмного забезпечення, нездатність оновити програмне забезпечення, відсутність належних фінансових та людських ресурсів
 - неналежна діяльність, наприклад, неналежна поведінка, зловживання привілеями чи правами, марнотратство, переслідування особистої користі
 - зловмисні дії, наприклад шахрайство, крадіжки, вандалізм, диверсії,
 - зовнішні атаки, наприклад, хакерські атаки, сканування, геополітичні ризики.

для підтримки необхідних засобів контролю безпеки

2. Виявляються вразливості інформаційних систем. Вразливість - це недолік або слабкість у процедурах безпеки, розробці, впровадженні або контролі за використанням ІС, які можуть бути випадково спровоковані або навмисно використані, що призведе до несанкціонованого доступу, модифікації даних, відмові в обслуговуванні або відмові від ідентифікації (неможливості ідентифікувати джерело зловмисних дій і притягнути якусь особу до відповідальності за ці дії). Для виконання цього завдання проводиться аналіз стосовно використання та застосування стандартів інформаційної безпеки до конкретних ІС і визначається ймовірність інциденту безпеки через вразливість інформаційної системи. Ймовірність інциденту безпеки визначається як.
 - «Дуже ймовірно» - такий, що має дуже високі шанси на виникнення.
 - «Ймовірно» - такий, що має значний шанс на виникнення.
 - «Мало ймовірно» - незначний шанс на виникнення.

3. Одночасно визначається рівень критичності для вразливості інформаційної системи, як **«Високий»** - такий, що має катастрофічний вплив на медичну практику, призведе до втрати чи компрометації значної кількості медичних записів.

«Середній» - такий, що має значний вплив на медичну практику, може призвести до втрати або компрометації даних

«Низький» - визначається як незначний вплив, включаючи незначну втрату або компрометацію деяких медичних записів.

4. Визначається показник ризику для кожної вразливості шляхом комбіляції оцінок ймовірності та критичності. Ризики з більш високим показником ймовірності та критичності вимагають більшої уваги.
5. Визначаються відповідні заходи безпеки для усунення або мінімізації ризиків. Основні зусилля зосереджуються на усуненні вразливостей з високими показниками ризику. Ризики які неможливо усунути чи мінімізувати приймаються. Це означає, що керівництво йде на такий ризик та усвідомлює наслідки.
6. Розробляється або уточняється політика інформаційної безпеки та здійснюються конкретні критично важливих заходів безпеки (наприклад закупівля відповідної системи інформаційної безпеки), а саме:
 - визначається термін реалізації;
 - визначити витрати на такий захід та джерело фінансування;
 - призначається відповідальна особа;
 - визначається порядок здійснення заходу;
 - термін завершення;
 - робиться попередня оцінка ефективності заходу, яка після його здійснення уточняється.
7. Відповідальний за ІБ здійснює оцінку ефективності заходу стосовно усунення чи мінімізації ризику та при необхідності забезпечує здійснення повторної оцінки, яка включає:
 - Огляди, інтерв'ю користувачів з метою аналізу ефективності заходу, перегляд процедур, планів та політики інформаційної безпеки, аналіз інцидентів безпеки, уточнення програми навчання з ІБ, тощо.
 - Для здійснення оцінки відповідальний може залучати відповідних працівників закладу та/або зовнішніх експертів при необхідності.

КЗ РОНМБ		Політика інформаційної безпеки	
Назва: Відповідальність за порушення Порушення безпеки та дисциплінарне стягнення		Р 18	
Дата затвердження: 29.12.2022 р		Огляд: Щорічний	
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р		Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії	

18. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ

Персонал та керівництво закладу повинні постійно захищати конфіденційність, цілісність та доступність інформації та забезпечувати підтримку інформаційної безпеки закладу на належному рівні. При порушенні чинного законодавства та політики інформаційної безпеки настає відповідальність за порушення.

До конфіденційної інформації закладу відноситься:

- захищена медична інформація – індивідуальна інформація про стан здоров'я пацієнтів, яка знаходиться в будь-якій формі будь то електронна, паперова або усна;
- електронна захищена медична інформація - індивідуальна інформація про стан здоров'я пацієнтів, яка знаходиться в електронному форматі;
- інформація про медичний персонал - будь-яка інформація, пов'язана з наймам та/або працевлаштуванням будь-якої фізичної особи, яка є або була працевлаштована в закладі.
- дані про заробітну плату персоналу;
- фінансові/бухгалтерські записи - будь-які записи, пов'язані з бухгалтерською або фінансовою звітністю закладу;
- інша конфіденційна інформація – будь-яка інша інформація, яка має конфіденційний характер або вважається конфіденційною відповідно до чинних угод та договорів.

Терміни доступність, цілісність та конфіденційність вживаються відповідно до визначень, що наведені у п. 1.2. цієї політики.

Перелік порушень та відповідальність за них

Нижче перераховані види порушень, які вимагають застосування покарань. Вони діляться на три рівня перший (1), другий (2) і третій (3) в залежності від серйозності порушення та їх наслідків.

Рівень	Опис порушення
Перший рівень порушень (1)	Доступ до інформації, яка не потрібна для виконання службових обов'язків; передача іншій особі персонального логіну та паролю та/або надання спільного доступу до робочої станції, авторизованого доступу; залишення працюючого комп'ютера з доступом до конфіденційної інформації без нагляду;

Рівень	Опис порушення
	розкриття конфіденційної інформації стороннім особам; копіювання конфіденційної інформації без дозволу; зміна конфіденційної інформації без дозволу; обговорення конфіденційної інформації в публічному місці, де стороні особи мають можливість підслуховувати розмову; обговорення конфіденційної інформації з неуповноваженою особою; відмова від співпраці з відповідальним за ІБ та невиконання його вказівок щодо дотримання політики інформаційної безпеки.
Другий рівень порушень (2)	Здійснення порушення першого рівня вдруге (не обов'язково має бути тим самим порушенням); несанкціоноване використання або розголошення конфіденційної інформації; отримання доступу під логіном та паролем іншої людини; невиконання/відмова у виконанні вказівок щодо виправлення ситуації.
Третій рівень порушень (3)	Здійснення порушення першого рівня втретє (не обов'язково має бути тим самим порушенням); здійснення порушення другого рівня вдруге (не обов'язково має бути тим самим порушенням); отримання конфіденційної інформації під вигаданими приводами; використання та/або розкриття конфіденційної інформації з метою отримання особистої вигоди або здійснення зловмисних дій.

Дисциплінарні стягнення

У тому випадку, якщо працівник здійснив будь-яке з наведених вище порушень до нього застосовуються наступні заходи дисциплінарного впливу чи покарання.

Рівень порушення	Дисциплінарні стягнення
Перший рівень порушень (1)	<ul style="list-style-type: none"> • Усна або письмова догана • або пониження прав доступу

Рівень порушення	Дисциплінарні стягнення
	<ul style="list-style-type: none"> • або направлення на додаткове заняття з інформаційної безпеки • або проходження додаткового інструктажу з інформаційної безпеки
Другий рівень порушень (2)	Строга догана із занесенням в особову справу або тимчасове відсторонення від виконання службових обов'язків; або пониження прав доступу до рівня, що призводить до пониження у посаді чи рівні кваліфікації; або призначення проходження позапланового навчання (курсу навчань) в неробочій час;
Третій рівень порушень (3)	Припинення трудової діяльності або розірвання контракту; та/або накладання штрафу для компенсації нанесених збитків; та/або кримінальне покарання відповідно до чинного законодавства.

Дисциплінарні покарання носять виховуючи характер та застосовуються відповідно до певних обставин здійснення порушень. Керівництво закладу проводить консультації з відділом кадрів перед вжиттям відповідних заходів. У відповідних випадках накладаються більш м'які дисциплінарні покарання, якщо порушник усвідомлює неправильність вчинку та налаштований скорегувати поведінку.

Накладання сурової догани повинно бути попередньо обговорено керівництвом з відділом кадрів.

Винятки

В залежності від тяжкості наслідків порушення, будь-які окремі порушення першого та другого рівня можуть призвести до припинення трудової діяльності або розірвання контракту з порушником.

Визнання відповідальності за порушення

Я, нижче підписаний працівник або підрядник, цим підтверджую отримання та ознайомлення з інформацією КЗ РОНМБ стосовно відповідальності за порушення інформаційної безпеки.

Дата _____

_____ Підпис співробітника/підрядника

КЗ РОНМБ	Політика інформаційної безпеки
Назва: ПЕРЕВІРКА КАНДИДАТІВ	Р 19
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

19. ПЕРЕВІРКА КАНДИДАТІВ

Заклад проводить довідкові перевірки кандидатів перед працевлаштуванням. Від кандидата завчасно отримується згода на проведення такої перевірки. Кандидат, який відмовляється від такої перевірки, перестає бути кандидатом та його вивчення **кадровим відділом** припиняється.

Відділ кадрів збирає інформацію про репутацію кандидата, особисті характеристики або спосіб життя. Ця інформація може бути зібрана в Інтернеті, включаючи сайти соціальних мереж, через публічні чи освітні записи або через співбесіди з попередніми роботодавцями, партнерами, особами, що можуть надати рекомендаційні листи або будь ким іншим.

Тип інформації, яка буде зібрана закладом під час перевірки біографічних даних, може включати, але не обмежуватися наступною інформацією:

- довідка про непритягувана до кримінальної відповідальності;
- диплом про освіту (включаючи середній бал);
- історію працевлаштування, здібності та причини припинення трудових відносин;
- сертифікати, дипломи про закінчення закладів навчання, курсів, тощо;
- кредитна історія;
- реєстр рішень цивільних судів;
- записи у відкритих реєстрах стосовно володіння рухомим та нерухомим майном;
- професійні або особисті довідки;
- резюме кандидата.

Ця інформація також може бути додатково переглянута під час здійснення працівником порушення або його/її перепризначення на посаду з розширенням прав доступу. Повідомлення про судимість не обов'язково дискваліфікує кандидата на працевлаштування. При прийнятті рішення враховується характер і серйозність правопорушення, дата правопорушення, обставини та можливі ризики для закладу при працевлаштуванні такого кандидата.

Заклад має право відкликати пропозицію про працевлаштування, або звільнити працівника при виявленні свідомого надання неправдивої інформації стосовно себе.

Звіти про перевірку біографічних даних зберігається, як конфіденційна інформація **відділом кадрів**.

КЗ РОНМБ	Політика інформаційної безпеки
Назва: Реагування на інцидент	Р 20
Дата затвердження: 29.12.2022 р	Огляд: Щорічний
Дата набрання чинності: 29.12.2022 р	Інформаційна безпека ЗОЗ 1 категорії

20. РЕАГУВАННЯ НА ІНЦИДЕНТ

Повідомлення про порушення

1. Будь-який працівник, якому стало відомо про порушення політик інформаційної безпеки або про інцидент ІБ негайно повідомляє про це свого безпосереднього керівника та/або відповідального за ІБ.
2. Повідомлення повинно відбуватися негайно після виявлення можливого порушення або до закінчення зміни, якщо інші обов'язки заважають зробити це негайно.
3. Безпосередній керівник або відповідальний за ІБ перевіряє обставини можливого порушення та невідкладно вживає можливі заходи реагування на порушення, а також доповідає про порушення керівнику закладу.
4. Для негайного повідомлення про порушення персонал може зателефонувати відповідальному за інформаційну безпеку за номером телефону **_-_-**.

Реагування на інцидент

Відповідальний за інформаційну безпеку при отриманні повідомлення про порушення або інцидент самостійно або із залученням відповідних працівників закладу вживає наступні заходи, з метою обмеження наслідків порушення чи інциденту:

1. Вживає заходів по збиранню та збереженню доказів та припиняє несанкціоновану дію.
2. Відключає або локалізує ІТ-систему, яка може бути уражена.
3. По можливості відновлює записи, дані, що могли постраждати.
4. По можливості усуває вразливості та слабкі місця, які призвели до інциденту.
5. За рішенням керівника повідомляє правоохоронним органам (CERT-UA, кіберполіцію) про інцидент безпеки та його ознаки.
6. Заклад повинен повідомляти Міністерство охорони здоров'я України про значні інциденти інформаційної безпеки. Порядок повідомлення про такі інциденти встановлюється МОЗ.

Розслідування та мінімізація ризиків

1. При інциденті інформаційної безпеки, що може причинити значні негативні наслідки відповідальний за ІБ долучає до розслідування членів Робочої групи з інформаційної безпеки. До РГІБ також долучається керівник відділу/підрозділу де трапився інцидент.
2. Група розглядає обставини, причини та наслідки інциденту та оцінює ризики інформаційної безпеки, які пов'язані з інцидентом. При цьому розглядаються наступні фактори, але не обмежуються ними:
 - Характер цифрового активу, який постраждав в наслідок інциденту та його важливість для функціонування закладу;
 - Необхідні заходи та засоби для відновлення функціонування;
 - Договірні зобов'язання, які можуть бути не виконані, порушені;
 - Ризики крадіжки особистих даних або втрати інформації в наслідок її псування, затирання чи шифрування, можливості щодо відновлення якомога актуальнішої версії резервного копіювання;
 - Ризик заподіяння фізичної шкоди, якщо втрата даних ставить під загрозу життя людини;
 - Ризик заподіяння шкоди репутації закладу;
 - Обсяги (масив) втраченої, вкраденої чи зіпсованої інформації та кількість постраждалих осіб.

Повідомлення постраждалих

1. Відповідно до чинного законодавства заклад повідомляє постраждалим особам про виток їх персональних даних та медичної інформації.
2. Постраждалі особи повинні бути повідомлені не пізніше двох місяців після відбуття інциденту. Повідомлення повинні містити наступну інформацію:
 - що сталося;
 - яка сама персональна та медична інформація стосовно постраждалої особи вкрадена (скомпрометована) чи зіпсована;
 - рекомендації, що постраждалій особі бажано зробити;
 - інформація про дії закладу для запобігання подібних інцидентів у майбутньому;
 - контактна інформація.

Повідомлення надсилається на електронну пошту постраждалої особи або інший електронний акаунт.

3. Якщо заклад повідомив про інцидент правоохоронні органи то інформування постраждалих осіб відбувається тільки після дозволу правоохоронців, щоб не перешкоджати кримінальному розслідуванню.
4. Непряме сповіщення, таке як публікація інформації на веб-сайті або сторінці закладу у соціальних мережах, може відбутися коли кількість постраждалих значна, перевищує 500 осіб.
5. Використання декількох методів оповіщення в певних випадках може виявитися найбільш ефективним підходом.

Профілактика

1. Після вжиття негайних заходів для зменшення ризиків, пов'язаних з порушенням, відповідальний за ІБ проводить розслідування причин порушення.

- При необхідності може проводитися аудит безпеки фізичних, організаційних і технологічних заходів.
 - Це також може включати перегляд політики інформаційної безпеки.
2. Для проведення розслідування причин інциденту відповідальний за ІБ залучає відповідних працівників закладу та при необхідності зовнішніх експертів.
 3. Результати розслідування доповідаються керівнику закладу разом з рекомендаціями, щодо запобігання подібних інцидентів у майбутньому.
 4. За результатами складається план заходів з усунення недоліків, виявлених в ході розслідування інциденту, якщо це доречно.

Відповідальність

Керівник закладу несе повну відповідальність за захист даних та підтримку належного рівня інформаційної безпеки закладу. Керівництво та всі працівники закладу, які порушують політику інформаційної безпеки та/або чинне законодавство несуть дисциплінарну, адміністративну чи кримінальну відповідальність.

ФОРМА ЗАПИТУ НА ДОСТУП

(запит працівника чи підрядника на доступ до інформаційних ресурсів)

ПІБ _____

Посада _____

Дата початку доступу _____

Режим доступу (цілодобовий чи у певні робочі години) _____

Дата та час припинення доступу _____

Перелік ресурсів до яких надається доступ з вказанням прав доступу (читання, редагування, здачі під охорону сигналізацію, відвідування у вихідні дні тощо)

1. Електронна пошта _____

2. Електронні реєстри _____

3. ІТ-системи, мережі _____

4. Програмне забезпечення, додатки _____

5. Віддалений доступ _____

6. Службовий телефон _____

7. Доступ до будівлі _____

Погодження безпосереднього керівника _____

Погодження відповідального за ІБ _____

ДОДАТОК 2

Згода про нерозголошення

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА РОЗГЛОШЕННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Я розумію і погоджуюся зберігати, захищати та не розголошувати конфіденційну інформацію КЗ РОНМБ. Крім того, я розумію, що будь-яке несанкціоноване використання або розголошення інформації закладу , може призвести до дисциплінарної, адміністративної чи кримінальної відповідальності відповідно до політики інформаційної безпеки та чинного законодавства.

Дата

Підпис

Дата

Підпис відповідального за ІБ

ЗАТВЕРДЖЕНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Нижче наведений перелік затверджено для використання програмного забезпечення, яке повинно бути встановлене на робочих станціях та використовуватись персоналом для роботи. Використання не затвердженого програмного забезпечення на робочих станціях заборонено.

ПЗ	Версія	Затверджено	Дата	Опис/Коментарі

ДОДАТОК 5 ЖУРНАЛ РЕГІСТРАЦІЇ ПОДІЙ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

№	Назва події	Дата. Час	Ознаки/ індикатори	Вжиті заходи/ реагування	Рекомендації/ коментарі

ДОДАТОК 6

ЗГОДА НА ПЕРЕВІРКУ КАНДИДАТА

Я, _____, даю свою згоду КЗ РОНМБ на перевірку моєї біографічної і особистої інформації. Я розумію, що за результатами цієї перевірки мені можуть запропонувати працевлаштування в КЗ РОНМБ.

Дата _____

Підпис заявника _____

ДОДАТОК 7

ЖУРНАЛ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ

Дата	Назва ПЗ/АЗ	Опис зміни	Створена РЗ до зміни	Зміна запроваджена з (дата, час)	Отримані відгуки/ скарги	Вжиті заходи	Коментарі

Прим. ПЗ – програмне забезпечення;

АЗ – апаратне забезпечення; РК -

резервна копія.

Додаток 8

Перелік програмного забезпечення та загальні вимоги до ліцензування програмного забезпечення типового робочого місця працівника закладу охорони здоров'я

Зміст

Перелік нормативних документів	3
Перелік програмного забезпечення для типового робочого місця	3
Загальні вимоги до програмного забезпечення, яке закуповується для ЗОЗ	4
Загальні вимоги до ліцензування програмного забезпечення	5

Перелік нормативних документів

Цей документ розроблений на підставі наступних нормативних документів:

1. Закон України «Про авторське право і суміжні права».
2. Розпорядження КМУ № 247-р від 15 травня 2002 р. «Про затвердження Концепції легалізації програмного забезпечення та боротьби з нелегальним його використанням».
3. Рекомендації Міністерства економіки України щодо забезпечення правомірності використання комп'ютерних програм у діяльності суб'єктів господарювання.
4. Наказ МОЗ № 797 від 08.04.2019 р. «Про внесення змін до Примірного таблиця матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я та фізичних осіб-підприємців, які надають первинну медичну допомогу».
5. Наказ МОЗ № 142 від 14.03.2011 р. «Стандарти акредитації закладів охорони здоров'я».
6. Наказ МОЗ № 261 від 26.03.2010 р. «Про впровадження телемедицини в закладах охорони здоров'я».
7. Наказ МОЗ № 681 від 19.10.2015 р. «Про затвердження нормативних документів щодо застосування телемедицини у сфері охорони здоров'я».
8. ДСТУ ISO 17432:2009. Інформатика в охороні здоров'я. Повідомлення та пересилання даних.
9. ДСТУ ISO/IEC 27001:2015 «Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною безпекою. Вимоги».

Перелік програмного забезпечення для типового робочого місця

В таблиці 1 наведено перелік програмного забезпечення для типового робочого місця закладу охорони здоров'я.

Таблиця 1. Перелік програмного забезпечення для типового робочого місця закладу охорони здоров'я

з/п	Тип програмного забезпечення	Назва програмного забезпечення	Безкоштовно (Так/Ні)
1	Операційна система для персонального комп'ютера або ноутбука	Microsoft Windows	Ні
2	Антивірусне програмне забезпечення	Windows Defender	Поставляється разом з операційною системою
3	Програмне забезпечення для доступу в інтернет	Google Chrome	Так Посилання
4	Програмне забезпечення для багатофункціонального пристрою або принтера + сканера	Драйвер пристрою від виробника або з комплекту Microsoft Windows	Поставляється разом з пристроєм або з операційною системою
5	Програмне забезпечення для діловодства	Microsoft Office	Ні
6	Спеціальне (прикладне) програмне забезпечення для ПМСД, спеціалізованої допомоги та програмне забезпечення для доступу до бази даних щодо лікувального процесу	Відповідно до переліку медичних інформаційних систем, підключених до ЦБД eHealth	Ні
7	Спеціальне програмне забезпечення для електронного обладнання, яке має можливість запису та (або) передачі отриманих результатів в електронному вигляді для використання, в тому числі в телемедицині	Драйвер пристрою від виробника, RadiAnt DICOM	Поставляється разом з пристроєм

Загальні вимоги до програмного забезпечення, яке закуповується для ЗОЗ

Тендерною документацією та договором про закупівлю програмного забезпечення повинне бути передбачено:

- забезпечення продавцем комплектності поставки програмного продукту, зазначений у специфікації, яка додається до договору;
- встановлення у разі потреби програмного забезпечення продавцем на технічних засобах покупця;
- надання продавцем гарантійних зобов'язань;
- визначення строків та умов технічної підтримки програмного забезпечення.

Специфікація на поставку програмного забезпечення, яка додається до договору, повинна передбачати наявність:

- електронного носія інформації з примірником програмного забезпечення, до якого у разі потреби додаються засоби для його встановлення на технічних засобах покупця;
- програмної та експлуатаційної документації на програмне забезпечення;
- ліцензії або іншого документа, що підтверджує правомірність використання програмного забезпечення.

Умови використання програмного забезпечення повинні передбачати, що строком ліцензії на використання програмного продукту є строк чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на відповідне програмне забезпечення.

У договорі про надання технічної підтримки програмного забезпечення повинне бути передбачено:

- перелік послуг з технічної підтримки програмного забезпечення з обґрунтуванням кошторисної вартості надання кожної з таких послуг;
- строки та порядок надання послуг;
- перелік випадків (обставин), настання яких є підставою для надання послуг на вимогу закладу охорони здоров'я;

- перелік послуг (у разі наявності), які надаються безоплатно.

Загальні вимоги до ліцензування програмного забезпечення

Права інтелектуальної власності охоплюють авторське право на програмне забезпечення чи документ на авторське право, права на промисловий зразок, торгові марки, патенти й ліцензії на початковий текст.

Патентований програмний продукт постачають згідно з ліцензійною угодою, яка визначає терміни та умови ліцензії, наприклад, обмеження використання продуктів визначеними комп'ютерами або обмеження копіювання створенням лише резервних копій. Важливість та обізнаність щодо прав інтелектуальної власності має бути пояснено персоналу закладу охорони здоров'я стосовно програмного забезпечення, яке використовується на їх робочому місці.

Законодавчі, регуляторні та контрактні вимоги можуть накладати обмеження на копіювання конкретних патентованих матеріалів. Зокрема, вони можуть вимагати, що можна використовувати лише матеріал, розроблений закладом або який ліцензовано чи надано закладу розробником.

Порушення авторського права може призвести до втрати підтримки програмного продукту та судового позову, який може також включати штрафи або навіть кримінальне переслідування винних осіб.

Має бути впроваджено належні процедури забезпечення відповідності законодавчим, нормативним і контрактним вимогам щодо прав інтелектуальної власності та щодо використання запатентованих продуктів програмного забезпечення.

Для захисту будь-яких матеріалів, які можна вважати інтелектуальною власністю, треба розглядати наведені нижче настанови:

- публікація політики відповідності правам інтелектуальної власності, яка визначає правове використання програмного забезпечення та інформаційних продуктів;
- придбання програмного забезпечення лише через відомі та визнані джерела для забезпечення того, що авторські права не порушуються;

- підтримка поінформованості щодо політики захисту прав інтелектуальної власності та надання попередження про намір вжиття дисциплінарних дій проти персоналу, який їх порушує;
- підтримка відповідних реєстрів ресурсів СУІБ та ідентифікація всіх ресурсів СУІБ з вимогами захисту прав інтелектуальної власності;
- підтримка доказів у вигляді договорів на закупівлю програмного забезпечення та свідоцтв володіння ліцензіями, майстер-дисків, настанов тощо;
- запровадження заходів безпеки для забезпечення того, щоб не було перевищено будь-якої кількості дозволених користувачів;
- виконання перевірок, що інстальовано лише санкціоноване програмне забезпечення та ліцензовані продукти;
- надання політики вилучення чи передавання програмного забезпечення іншим сторонам;
- відповідність термінам та умовам щодо програмного забезпечення та інформації, отриманих із загальнодоступних мереж;
- відсутність відмінного від дозволеного авторським правом дублювання, перетворення в інший формат або виділення з комерційних записів (кіно, аудіо);
- недопущення відмінного від дозволеного авторським правом повного або часткового копіювання книг, статей, звітів або інших документів;
- ліцензійні угоди на програмне забезпечення мають бути такими, щоб організація могла бути відповідальною за ліцензування клієнтського програмного забезпечення на робочих станціях, які власноруч придбані персоналом чи користувачами зовнішньої сторони;
- усі елементи обладнання, які містять носії пам'яті, має бути перевірено для забезпечення того, що ліцензійне програмне забезпечення було видалено чи безпечним чином перезаписано до вилучення або повторного використання.

Додаток 9

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ НА ЛЦЕНЗОВАНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ТИПОВОГО РОБОЧОГО МІСЦЯ ПРАЦІВНИКА ЗОЗ

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ

Класифікатор та його код відповідно до Державного класифікатору продукції та послуг:

ДК 021:2015: 48900000-7: Пакети програмного забезпечення різного призначення та різні комп'ютерні системи

Зміст

Перелік нормативних документів	3
Якісні та кількісні характеристики	3
Опис та основні вимоги до предмету закупівлі	3
Технічна специфікація	4
Гарантійні зобов'язання	5
Перелік робіт по впровадженню програмного забезпечення	5
Вимоги до договору	6
Вимоги до учасників	7

Перелік нормативних документів

Цей документ розроблений на підставі наступних нормативних документів:

1. Постанова КМУ № 1433 від 30 грудня 2021 р. “Про затвердження переліку видів продукції, торгівля якими здійснюється виключно на організованих товарних ринках”.
2. Перелік програмного забезпечення та загальні вимоги до ліцензування програмного забезпечення типового робочого місця працівника закладу охорони здоров'я.

Якісні та кількісні характеристики

з/п Перелік

1 Постачання ліцензій та впровадження пакетів програмного забезпечення типового робочого місця працівника закладу охорони здоров'я для роботи на 0 автоматизованих робочих місцях закладу у складі (Зазначити необхідне):

- Microsoft Windows 11 Professional 64-bit

- Microsoft Office 2021

- або -

- Спеціальне (прикладне) програмне забезпечення для ПМСД (Відповідно до [переліку](#) медичних інформаційних систем, підключених до ЦБД eHealth)

- або -

- Спеціальне програмне забезпечення для електронного обладнання, яке має можливість запису та (або) передачі отриманих результатів в електронному вигляді для використання, в тому числі в телемедицині

Термін надання послуг: з моменту підписання договору до **дд.мм.рррр** року.

Опис та основні вимоги до предмету закупівлі

Програмне забезпечення типового робочого місця працівника закладу охорони здоров'я призначено для комплексної автоматизації основної діяльності закладу охорони здоров'я і дозволяє організувати оперативний і ефективний доступ до інформації про пацієнтів при забезпеченні необхідного рівня захисту інформації.

Спеціальне (прикладне) програмне забезпечення для ПМСД повинно мати діючий експертний висновок про відповідність до вимог технічного та криптографічного захисту інформації від Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.

Програмне забезпечення, яке буде закуплене в рамках даної процедури закупівлі, повинно забезпечити комплексну автоматизацію основної діяльності закладу охорони здоров'я і дозволити організувати оперативний і ефективний доступ до інформації про пацієнтів при забезпеченні необхідного рівня захисту інформації із функціональними можливостями відповідно до вимог розділу «Технічна специфікація».

Технічна специфікація

Функціональні вимоги до програмного забезпечення типового робочого місця працівника закладу охорони здоров'я викладено у Таблиці 1.

Таблиця 1

з/п	Опис вимоги	Чи обов'язкова вимога
1	Вимоги до офісного пакету: Створення, перегляд, редагування, видалення, збереження, обмін та друкування документів у форматах, використовуваних для ведення діловодства включаючи, але не обмежуючи, наступними форматами: DOCX, XLSX, HTML, XML, PDF, TIFF, BMP, JPG, PNG, PPT.	Обов'язково
2	Підключення та використання електронного обладнання, яке має можливість запису та (або) передачі отриманих результатів в електронному вигляді для використання, в тому числі в телемедицині (наприклад DICOM).	Опціонально

Гарантійні зобов'язання

Виробник (виконавець) забезпечує гарантію та термін підтримки продукту та його оновлення терміном не менше одного року.

Перелік робіт по впровадженню програмного забезпечення

Якщо вимагається встановлення програмного забезпечення на технічних засобах закладу, то перелік робіт виконується відповідно до плану нижче:

1. Створення і погодження плану-графіку робіт з впровадження програмного забезпечення в закладі.
2. Впровадження програмного забезпечення відповідно до затвердженого плану-графіку робіт.

3. Проведення навчання з використання програмного забезпечення.

4. Виконання приймального тестування та інших приймально-передавальних робіт.

Вимоги до договору

Договором про закупівлю програмного забезпечення повинне бути передбачено:

- забезпечення продавцем комплектності поставки програмного продукту, зазначеній у специфікації, яка додається до договору;
- встановлення у разі потреби програмного забезпечення продавцем на технічних засобах покупця;
- надання продавцем гарантійних зобов'язань;
- визначення строків та умов технічної підтримки програмного забезпечення.

Специфікація на поставку програмного забезпечення, яка додається до договору, повинна передбачати наявність:

- електронного носія інформації з примірником програмного забезпечення, до якого у разі потреби додаються засоби для його встановлення на технічних засобах покупця;
- програмної та експлуатаційної документації на програмне забезпечення;
- ліцензії або іншого документа, що підтверджує правомірність використання програмного забезпечення.

Умови використання програмного забезпечення повинні передбачати, що строком ліцензії на використання програмного продукту є строк чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на відповідне програмне забезпечення.

У договорі про надання технічної підтримки програмного забезпечення повинне бути передбачено:

- перелік послуг з технічної підтримки програмного забезпечення з обґрунтуванням кошторисної вартості надання кожної з таких послуг;
- строки та порядок надання послуг;
- перелік випадків (обставин), настання яких є підставою для надання послуг на вимогу закладу охорони здоров'я;
- перелік послуг (у разі наявності), які надаються безоплатно.

Вимоги до учасників

Учасник в складі тендерної пропозиції повинен надати документи щодо підтвердження відповідності кваліфікаційним критеріям:

1. Довідку (складену в довільній формі) щодо наявності обладнання та іншої матеріально-технічної бази, необхідних для виконання зобов'язань по договору, завірена підписом уповноваженої особи Учасника.
2. Довідку (складену в довільній формі) про наявність документально підтвердженого досвіду виконання аналогічного договору, завірена підписом уповноваженої особи Учасника.
3. Довідку (складену в довільній формі), що підтверджує наявність в учасника торгів працівників відповідної кваліфікації, яких учасник планує залучати до виконання умов договору із зазначенням: ПІБ, освіти, стажу/досвіду роботи та даних про сертифікати, дипломи, тощо.
4. Учасник має бути розробником програмного забезпечення, або бути представником, з правом поширення, що підтверджується відповідними документами (надати авторські сертифікати або свідоцтва, або сертифікати дилера/представника, або авторський договір (договори), тощо).
5. Учасник надає у складі тендерної пропозиції гарантійний лист про відповідність запропонованих послуг технічним вимогам.
6. Учасник відповідає за зміст своєї тендерної пропозиції, та повинен у складі тендерної пропозиції надати інформаційну довідку в довільній формі щодо не застосування до нього (учасника) санкцій відповідно до чинного законодавства України у даній сфері, в тому числі, але не виключно:
 - Закону України «Про санкції» від 14.08.2014 № 1644-VII;
 - Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14.10.2014 № 1702-VII;
 - Указу Президента України від 15.05.2017 № 133/2017; - Рішення РНБО України «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» від 15.05.2017;
 - Постанови Кабінету Міністрів від 07.11.2014 № 595 «Деякі питання фінансування бюджетних установ, здійснення соціальних виплат населенню та надання фінансової підтримки окремим підприємствам і організаціям Донецької та Луганської областей, а також інших платежів з рахунків, відкритих в органах Казначейства»;
 - Постанови Кабінету Міністрів від 16.12.2015 № 1035 «Про обмеження поставок окремих товарів (робіт, послуг) з тимчасово окупованої території на іншу територію України та/або з іншої території України на тимчасово окуповану територію»;
 - Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1147 «Про заборону ввезення на митну територію України товарів, що походять з Російської Федерації».

Додаток 10

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ЗАКУПІВЛІ АНТИВІРУСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ДЛЯ СТВОРЕННЯ ТЕХНІЧНОГО ЗАВДАННЯ

Зміст

МЕТА	3
СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ	3
ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ	3
ВИМОГИ ДО ЗАХИСТУ ВІД ЗЛОВМИСНОГО КОДУ	3
ВИМОГИ ДО EDR СИСТЕМИ	5
ВИМОГИ ДО XDR СИСТЕМИ	16
ПЕРЕЛІК ВИРОБНИКІВ АНТИВІРУСІВ	21

Мета

Це технічне завдання містить функціональні та технічні вимоги, які можуть бути використані для підготовки тендерної документації з проведення закупівлі системи класу EDR (Endpoint Detection and Response) або XDR (Extended detection and response), зокрема для формування таких документів як RFI (Request for Information - запит на надання інформації) та RFP (Request for Proposal - запит на надання комерційних пропозицій).

Сфера застосування

Для всіх закладів охорони здоров'я, в контексті імплементації Політики інформаційної безпеки, рекомендовано розглянути відповідність вимогам щодо захисту від зловмисного коду, викладеним в ДСТУ ISO/IEC 27001:2015.

Обов'язкові вимоги визначають базовий мінімальний рівень відповідності для закладів охорони здоров'я Категорії 1. Опціональні вимоги є предметом перегляду для будь-яких закладів і можуть бути перетворені на обов'язкові, відповідно до цілей безпеки конкретного закладу.

Підготовку тендерної документації для проведення закупівлі системи класу EDR (Endpoint Detection and Response) або XDR (Extended detection and response) рекомендовано проводити з використанням цього документа.

Порядок застосування

Загальна процедура використання цього документа наступна:

1. Використовуючи ці вимоги, заклад надсилає постачальнику інформаційний запит (RFI), який використовується для збору інформації від різних постачальників для того, щоб вирішити, якого постачальника заклад визначить для себе як джерело продуктів чи послуг.
2. У відповіді, постачальник зазначає які вимоги він може виконати та надає технічні умови виконання зазначених вимог (ТУ). Окремо, постачальник зазначає вимоги, які не можуть бути виконані із зазначенням причин, з яких вимоги не можуть бути виконані.
3. Заклад узагальнює інформацію, отриману від постачальників і створює технічне завдання (ТЗ) на впровадження антивірусного програмного забезпечення в закладі охорони здоров'я з урахуванням технічних умов

(ТУ) постачальників і надсилає обраним постачальникам запит пропозицій(RFP) в складі:

- a. Основна інформація про заклад і процес відбору пропозицій.
- b. Обсяги проекту (основні кількісні показники).
- c. Заплановані часові рамки проекту.
- d. Технічне завдання (ТЗ) на підставі цих вимог з урахуванням технічних умов (ТУ) постачальників.
- e. Бюджет проекту.
- f. Контрольні показники якості впровадження.
- g. Критерії подання пропозицій.
- h. Стандарти оцінювання.

Вимоги до захисту від зловмисного коду

Відповідно до вимог ДСТУ ISO/IEC 27001:2015 (ISO/IEC 27001:2013; Cor 1:2014, IDT)/Поправка № 2:2019 (ISO/IEC 27001:2013/Cor 2:2015, IDT) “Інформаційні технології. Методи захисту. Системи управління інформаційною безпекою. Вимоги”, який діє згідно [Наказу ДП УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ І НАВЧАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПРОБЛЕМ СТАНДАРТИЗАЦІЇ, СЕРТИФІКАЦІЇ ТА ЯКОСТІ № 312 від 16.10.2019 “Про прийняття та скасування національних стандартів, прийняття поправок до національних стандартів”](#), ціллю заходів безпеки щодо захисту від зловмисного коду є гарантувати, що інформація та засоби оброблення інформації захищені проти зловмисного коду.

Для цього, має бути впроваджено заходи безпеки щодо виявлення, запобігання та відновлення для захисту від зловмисного коду і належні процедури поінформування користувачів.

Захист від зловмисного коду має базуватися на виявленні зловмисного коду і виправленні програмного забезпечення, поінформуванні щодо безпеки, належному доступі до системи та контролі управління змінами.

Це вимагає:

1. Запобігання використанню несанкціонованого програмного забезпечення через запровадження заходів безпеки, які запобігають чи виявляють використання несанкціонованого програмного забезпечення (наприклад, впровадження «білого списку» прикладного програмного забезпечення, яке дозволено для використання);

2. Запровадження заходів безпеки, які запобігають чи виявляють використання відомих чи очікувано зловмисних веб-сайтів (наприклад, «чорний список» веб-ресурсів заборонених для відвідування);
3. Захисту від ризиків, пов'язаних з отриманням файлів і програмного забезпечення від неперевірених джерел або через зовнішні мережі чи на будь-якому іншому носіїві;
4. Зменшення вразливостей, які можуть бути використані зловмисним кодом, шляхом управління наявними технічними вразливостями;
5. Проведення регулярних переглядів програмного забезпечення та вмісту даних систем, які підтримують критичні бізнес-процеси; наявність будь-яких непогоджених файлів або несанкціонованих поправок потрібно розслідувати з офіційним оформленням як інцидент безпеки;
6. Інсталяцію та регулярне оновлення програмного забезпечення, виявлення та знищення зловмисного коду для сканування комп'ютерів та носіїв, як превентивного заходу безпеки або у звичайному порядку;
7. Перевірки, які виконують, мають містити:
 - а) перевірку на зловмисний код будь-яких файлів на електронному або оптичному носії та файлів, одержаних через мережі, до застосування;
 - б) перевірку завантажуваних та приєднаних до електронної пошти файлів на зловмисний код до застосування; цю перевірку потрібно виконувати в різних місцях, наприклад на серверах електронної пошти, робочих станціях і на вході в мережу організації;
 - с) перевірку веб-сторінок на зловмисний код;
8. Визначення управлінських процедур і відповідальностей щодо захисту систем від зловмисного коду, навчання використанню систем, звітування та відновлення після атак зловмисного коду;
9. Підготовки відповідних планів безперервності бізнесу для відновлення після атак зловмисного коду, охоплюючи всі необхідні резервні копіювання даних і програмного забезпечення та заходи з відновлення;
10. Впровадження процедур для регулярного збирання інформації, таких як підписка на списки розсилання та/або перевірка веб-сайтів, які надають інформацію щодо нових зловмисних кодів;
11. Впровадження процедур для верифікації інформації, пов'язаної зі зловмисним кодом, і гарантування, що попереджувальні бюлетені є точними та інформативними; керівники повинні впевнитися, що для визначення ознак та атрибутів зловмисного коду використовуються компетентні та надійні джерела з гарною репутацією, наприклад достовірні Інтернет-сайти або постачальники, які надають програмне забезпечення, що захищає від зловмисного коду; усі користувачі повинні бути

проінформовані щодо небезпеки зловмисного коду і розуміти, що робити вразі ураження комп'ютерних систем зловмисним кодом;

12.Ізоляції середовищ, яке може бути уражене зловмисним кодом і де можуть виникати небажані наслідки.

Лише виявлення зловмисного коду та відновлення програмного забезпечення, як заходи безпеки проти зловмисного коду зазвичай є недостатніми. Комплексні заходи протидії повинні бути доповнені операційними процедурами, які попереджають внесення та розповсюдження зловмисного коду в ІТ-системи та мережі закладу.

Вимоги до EDR системи

Рішення EDR має забезпечувати комплексний захист від звичайних і розширених векторів атак. Воно має запропонувати поєднання захисту від зловмисного програмного забезпечення на основі сигнатур, аналізу поведінки та статичного аналізу з використанням штучного інтелекту та машинного навчання (AI/ML) для виявлення невідомих загроз і зламаних облікових записів, динамічного аналізу загроз за допомогою ізолизованого середовища (пісочниці) та моніторингу доступу до пам'яті, запущених процесів і мережевого трафіку.

Інструменти EDR повинні збирати детальні дані про те, що відбувається на кінцевих пристроях (сервері, комп'ютері користувача, планшеті або телефоні користувача), у файловій системі, операційній системі, системі аутентифікації та на мережевому рівні, а також дозволяти співробітникам служби безпеки легко переглядати ці дані, шукати та знаходити їх, визначати правила безпеки на основі даних, зберігати докази і починати розслідування та ініціювати обов'язкові процесуальні дії як на окремому кінцевому пристрої, так і в усій організації. Рішення також має дозволити автоматичне реагування за допомогою визначених заздалегіть ролевих сценаріїв та ескалацій, як то посібників з реагування на інциденти (плейбуків).

Крім запобігання атакам і реагування на атаки в реальному часі, рішення EDR має дозволити співробітникам служби безпеки закладу керувати проблемами безпеки на кінцевих пристроях і завчасно зменшувати площу атаки ad-hoc. Це має включати оперативну оцінку вразливості, керування інвентаризацією кінцевих пристроїв, механізм збереження та доступу до журналів на пристроях, полювання на загрози та можливість визначення файлів, процесів, паролів або

інших аспектів кінцевих пристроїв, які можуть виступати потенційними цілями для атак.

Платформа EDR має пропонувати гнучкі варіанти розгортання, повинна швидко розгортатися на всіх операційних системах, що використовуються закладом, і споживати мінімальні системні ресурси на кінцевих пристроях, щоб уникнути негативного впливу на роботу користувача.

Endpoint Detection and Response (EDR) система повинна відповідати функціональним вимогам, які викладено у Таблиці 1.

Таблиця 1

Ref.	Опис вимоги	Чи обов'язкова вимога
<i>1. Запобігання та виявлення</i>		
1.1	Рішення має ідентифікувати шкідливі файли та запобігати їх запуску, включаючи віруси, трояни, програми-вимагачі, шпигунські програми, криптомайнери:	--
	1.1.1 Захист від шкідливих програм на основі сигнатур	Обов'язкова вимога
	1.1.2 Статичний аналіз файлів на базі AI/ML	Обов'язкова вимога
	1.1.3 Динамічний аналіз файлів (пісочниця в реальному часі)	Обов'язкова вимога
	1.1.3 Розвідка загроз (VT)	Опціонально
	1.1.4 Розвідка загроз (non-VT feeds)	Опціонально
1.2	Рішення має ідентифікувати зловмисну поведінку запущених файлів, запущених процесів, модифікацій реєстру або доступу до пам'яті та припинити їх під час виконання або викликати попередження (експлойти, файли, макроси, Powershell, WMI тощо):	--

	1.2.1 Моніторинг доступу до пам'яті	Обов'язкова вимога
	1.2.2 Аналіз поведінки процесу (евристика)	Обов'язкова вимога
	1.2.3 Висока подібність (нечітке хешування)	Обов'язкова вимога
1.3	Рішення має підтримувати створення правил для виключення певних адрес/діапазонів IP-адрес шляхом внесення шкідливих IP-адрес і доменів у чорний список	Опціонально
1.4	Рішення має виявляти та блокувати атаки підвищення привілеїв шляхом моніторингу процесу	Опціонально
1.5	Рішення має ідентифікувати та блокувати розвідувальні атаки (сканування) шляхом моніторингу мережевого трафіку	Опціонально
1.6	Рішення має ідентифікувати та блокувати спроби викрадення облікових даних у пам'яті (дамп облікових даних, атак типу «груба сила») або мережевий трафік (підробка ARP, DNS-відповідач)	--
	1.6.1 Моніторинг пам'яті	Опціонально
	1.6.2 Моніторинг облікових записів користувачів (спроби входу)	Опціонально
	1.6.1 Аналіз поведінки мережевого трафіку	Опціонально
1.7	Рішення має ідентифікувати та блокувати/попереджати бічний рух (ретрансляція SMB, передача хешу)	--
	1.7.1 Моніторинг мережевого трафіку	Опціонально
	1.7.2 Виявлення обману через підроблені ноди	Опціонально
	1.7.3 Виявлення обману через підроблені облікові записи користувачів	Опціонально
	1.7.4 Виявлення обману через підроблені мережеві підключення	Опціонально

1.8	Рішення має ідентифікувати зловмисну поведінку облікового запису користувача, що вказує на попередню компрометацію	--
	1.8.1 Налаштувати політику активності користувача (виявлення порушення політики)	Опціонально
	1.8.2 Базовий рівень профілювання облікового запису користувача (виявлення аномалій)	Опціонально
1.9	Рішення має ідентифікувати зловмисну взаємодію з файлами даних через виявлення обману за допомогою підроблених файлів-обманок	Опціонально
1.10	Рішення повинно виявляти викрадання даних через законні протоколи (тунелювання DNS, тунелювання ICMP) через моніторинг мережевого трафіку та моніторинг доступу до файлів	Опціонально
1.11	Рішення має ідентифікувати та блокувати використання поширених інструментів атак (Metasploit, Empire, Cobalt тощо) через моніторинг процесу	Опціонально
1.12	Рішення повинно мати внутрішній механізм захисту від доступу та маніпуляцій з боку неавторизованих користувачів через попередження та блокування будь-яких спроб втручання або відключення	Обов'язкова вимога
2. Реагування та відновлення		
2.1	Рішення має постійно збирати дані про всі об'єкти та діяльність у середовищі:	--
	2.1.1 Взаємодія з файлами – створення, відкриття, перейменування, видалення, виконання	Обов'язкова вимога
	2.1.2 Виконання процесу (включаючи дерево процесів)	Обов'язкова вимога
	2.1.3 Вхід користувача	Обов'язкова вимога

	2.1.4 Мережевий трафік	Обов'язкова вимога
	2.1.5 Зміни в реєстрі	Обов'язкова вимога
	2.1.6 Встановлене програмне забезпечення	Обов'язкова вимога
2.2	Рішення має підтримувати відображення даних об'єктів і діяльності:	--
	2.2.1 Пошук за моделями поведінки в усіх областях покриття (користувачі, файли, машини, мережевий трафік)	Опціонально
	2.2.2 Можливість встановлювати правила та/або попереджати та/або визначати рівень ризику на основі відповіді на шаблон пошуку та в режимі реального часу	Опціонально
	2.2.3 Можливість кільком користувачам EDR виконувати дії паралельно на основі дозволів користувача	Опціонально
2.3	Рішення має підтримувати динамічний аналіз (пісочниця) через можливість вручну надсилати файли на аналіз пісочниці	Опціонально
2.4	Рішення має підтримувати засоби для проведення процесуальних (forensic) розслідувань:	--
	2.4.1 Виявлення, дослідження та документування запущених процесів або файлів	Опціонально
	2.4.2 Розслідування на рівні машини	Опціонально
	2.4.3 Дослідження активності пам'яті	Опціонально
	2.4.4 Отримання дампу пам'яті та образу файлової системи або жорсткого диску на рівні блочного пристрою	Опціонально

2.5	Рішення має підтримувати ізоляцію та пом'якшення зловмисної присутності та активності на кінцевій точці за допомогою віддалених операцій:	--
	2.5.1 Дистанційний запуск сценаріїв або файлів із мережевого розташування або зовнішнього носія	Опціонально
	2.5.2 Дистанційне вимкнення кінцевої точки або сервера	Опціонально
	2.5.3 Ізоляція кінцевої точки або сервера від мережі	Опціонально
	2.5.4 Видалення файлу (включаючи файли активного запуску)	Опціонально
	2.5.5 Відправку файлів на карантин (включно з файлами активного запуску)	Опціонально
	2.5.6 Знищення процесу	Опціонально
	2.5.7 Видалення служби чи запланованого завдання	Опціонально
	2.5.8 Блокування локального облікового запису користувача або користувача домену	Опціонально
	2.5.9 Скидання паролю користувача	Опціонально
	2.5.10 Блокування телекомунікацій на основі призначення (адреса домену або IP-адреса)	Опціонально
	2.5.11 Відключення мережевих карт	Опціонально
	2.5.12 Зміна IP-адреси хоста	Опціонально
	2.5.13 Редагування файла HOSTS	Опціонально
	2.5.14 Відновлення роботи кінцевої станції та/або сервера	Опціонально
2.6	Рішення має підтримувати ізоляцію та пом'якшення шкідливої присутності та активності в усьому середовищі:	--
	2.6.1 Active Directory: відключити користувача, скинути пароль	Опціонально

	2.6.2 Брандмауер або проксі: блокувати IP, блокувати домен, блокувати порт	Опціонально
2.7	Рішення має підтримувати автоматизацію реагування на інциденти:	--
	2.7.1 Плейбуки реагування на інциденти для типових сценаріїв доступні в готовому вигляді як частина рішення	Опціонально
	2.7.2 Можливість визначати індивідуальні плейбуки	Опціонально
3. Моніторинг і контроль		
3.1	Рішення має підтримувати моніторинг цілісності файлів (FIM) шляхом застосування політики для фіксованих середовищ, щоб сповіщати про будь-які зміни файлів	Опціонально
3.2	Рішення повинно мати вбудовану оцінку вразливості шляхом пошуку відсутніх оновлень безпеки в системах і програмах	Опціонально
3.3	Рішення має забезпечувати засоби для управління активами шляхом відображення та співвідношення всіх активів в середовищі, таких як кінцеві точки, сервери, встановлені програми, облікові записи користувачів, і створення звітів про активи	Опціонально
3.4	Рішення має забезпечувати збір і зберігання журналів через збереження журналів автентифікації та активності на кінцевих точках і забезпечення централізованого доступу до даних журналу	Опціонально
3.5	Рішення має зберігати журнали протягом достатнього періоду який вимагається стандартами відповідності, правилами або політикою організації але не менше ніж 30 днів.	Опціонально
3.6	Рішення має включати пошук шкідливої присутності за відомими індикаторами компрометації (IoC)	Опціонально

3.7	Рішення має підтримувати виявлення неконтрольованих поверхонь атак через виявлення чутливих до ризику файлів, процесів або мережових підключень; ідентифікацію облікових записів користувачів із незмінними паролями	Опціонально
<i>4. Інфраструктура EDR</i>		
4.1	Рішення повинно мати гнучкі параметри розгортання сервера, щоб відповідати різним типам середовищ: Он-прем, SaaS, гібрид	Опціонально
4.2	Рішення має підтримувати швидку та безперебійну інсталяцію на всіх кінцевих точках і серверах у середовищі. Необхідний час для розгортання на 1000 кінцевих точках не має перевищувати 8 годин	Опціонально
4.3	Рішення має підтримувати автоматичне розповсюдження на кінцевих точках або серверах, доданих до середовища після початкового розгортання, автоматичне виявлення щойно доданих машин та встановлення на них агента без ручного налаштування	Опціонально
4.4	Рішення повинно мати мінімальне споживання реурсу кінцевої точки/сервера	--
	4.4.1 Обсяг системної пам'яті (RAM), що споживається кожною кінцевою точкою/сервером. Рекомендується до 25 Мб	Опціонально
	4.4.2 Потужність ЦП, споживана кожним агентом, на обладнанні кінцевої точки. Рекомендується до 2-5%	Опціонально
4.5	Рішення має забезпечувати зашифрований зв'язок між центральним сервером EDR та агентами на кінцевих точках або серверах	Опціонально
4.6	Рішення має підтримувати всі поширені операційні системи. Рекомендується: Всі поточні та LTS версії Windows, Linux/Unix, MacOS, Android	Опціонально
4.7	Рішення має підтримувати підключення до Active Directory, детальна автентифікація в інтерфейсі	Опціонально

	користувача та розгортання групами організаційних підрозділів (OU) з AD; інтеграція з груповими політиками AD	
4.8	Рішення має співіснувати з усім стандартним і пропрієтарним програмним забезпеченням на кінцевих точках або серверах, забезпечуючи стабільну і безперебійну роботу захищеної кінцевої точки або сервера	Опціонально
4.9	Рішення має забезпечувати повний захист для кінцевих точок і серверів, які знаходяться в автономному режимі (не підключаються до мережі організації) і мати механізм захисту від загроз, який не залежить від підключення до сервера керування EDR	Опціонально
4.10	Рішення має збирати кінцеві точки, файли, процеси, дії користувачів і мережевий трафік у повністю самостійний спосіб, повинна бути забезпечена відсутність потреби в ручному налаштуванні правил або політик або необхідності використання додаткових пристроїв	Опціонально
<i>5. Операції EDR</i>		
5.1	Використання списку правил виключення сповіщень для вибраних об'єктів	Опціонально
5.2	Можливість розгортання на кількох сайтах, які звітують на одній консолі керування	Опціонально
5.3	Експорт поточної конфігурації та імпорт її пізніше на той самий чи інший комп'ютер	Опціонально
5.4	Увімкнути/вимкнути певні типи сповіщень	Опціонально
5.5	Оцінка ступіню серйозності сповіщень безпеки	Опціонально
5.6	Централізований збір і обробка сповіщень у режимі реального часу	Опціонально
5.7	Блокування доступу до налаштувань програми для кінцевих користувачів	Обов'язкова вимога

5.8	Централізований розподіл оновлень без втручання користувача та необхідності перезапуску кінцевої точки чи сервера	Обов'язкова вимога
5.9	Використання розкладу завантаження оновлень, з можливістю вибіркового відключення автоматичного оновлення	Опціонально
5.10	Автоматично призначати оцінку ризику всім об'єктам у захищеному середовищі	Опціонально
5.11	Підтримка реєстрації подій, сповіщень і оновлень	Опціонально
5.12	Підтримка інтеграції з інфраструктурою електронної пошти, смс, месенджерів для сповіщення персоналу служби безпеки у разі сповіщень	Опціонально
5.13	Підтримка інтеграції з продуктами SIEM та SOAR. Версії продуктів SIEM та SOAR зазначені Галузевим центром кібербезпеки МОЗ.	Опціонально
5.14	Підтримка стандартизованих і настроюваних звітів	Опціонально

Вимоги до XDR системи

XDR (Extended detection and response) рішення має надавати весь спектр загальних можливостей EDR, які визначені в Таблиці 1 та забезпечувати додаткові (розширені) засоби запобігання, виявлення та реагування загрозам в усій IT інфраструктурі закладу.

Додаткові функціональні вимоги до XDR системи викладено у Таблиці 2.

Таблиця 2

Ref.	Опис вимоги	Чи обов'язкова вимога
6.1	Автоматична інтеграція з хмарною службою запобігання зловмисному програмному забезпеченню	Опціонально

6.2	Доставка сигнатур в режимі реального часу для швидкого забезпечення захисту та обміну інформацією про загрози	Опціонально
6.3	Захист від reverse shell	Опціонально
6.4	Профілі безпеки та винятки	Опціонально
6.5	Захист від фішингу, програм-вимагачів і атак без використання файлів	Опціонально
6.6	Брандмауер хоста	Опціонально
6.7	Шифрування диска	Опціонально
6.8	Управління USB-пристроєм	Опціонально
6.9	Сумісність із клієнтом мережевої безпеки для кінцевих точок для безпечного віддаленого доступу, запобігання загрозам і фільтрації URL-адрес	Опціонально
6.10	Ідентифікаційна аналітика для виявлення загроз на основі користувача, таких як бічний рух	Опціонально
6.11	Спеціальні правила кореляції, які можуть заднім числом виявляти атаки	Опціонально
6.12	Деталізовані виключення сповіщень для додаткового налаштування сповіщень кінцевої точки, мережі, хмари або сторонніх розробників	Опціонально
6.13	Спільна інформація про загрози для розповсюдження та краудсорсингу інформації про загрози від хмарної служби аналізу зловмисного програмного забезпечення до брандмауерів, агентів кінцевих точок і служб виявлення та реагування	Опціонально
6.14	Можливість використовувати канали розвідки про загрози зі сторонніх джерел у форматах JSON і CSV	Опціонально
6.15	Виявлення методів атаки протягом усього життєвого циклу атаки, включаючи виявлення, бічні переміщення, командування та контроль, а також ексфільтрацію	Опціонально

6.16	Продемонстрована здатність виявляти тактику та прийоми зловмисника за допомогою кореляцій з матрицями MITRE ATT&CK	Опціонально
6.17	Позначення тактик і прийомів MITRE ATT&CK у сповіщеннях, правилах виявлення та інцидентах	Опціонально
6.18	Управління активами з виявленням фальшивих пристроїв	Опціонально
6.19	Сканування та автоматизована оцінка вразливості	Опціонально
6.20	Виявлення та інвентаризація хостів з детальною інформацією про користувача, систему та програму	Опціонально
6.21	Автоматичний збір та збереження даних криміналістики до, під час та після інциденту	Опціонально
6.22	Збір даних криміналістики з автономних та напів-автономних (air-gapped) пристроїв	Опціонально
6.23	Автоматичний аналіз першопричини будь-якого сповіщення, включно з мережевими сповіщеннями, якщо доступні дані кінцевої точки	Опціонально
6.24	Візуалізація ланцюжків виконання, що ведуть до сповіщення	Опціонально
6.25	Перегляд аналізу шкали часу, щоб переглянути всі дії та сповіщення на шкалі часу	Опціонально
6.26	360-градусний огляд користувача з оцінками ризику користувача	Опціонально
6.27	Хмарне дослідження з подіями та артефактами, характерними для хмари	Опціонально
6.28	Запит даних журналу з будь-якого джерела, включно з мережевими, хмарними, кінцевими точками, ідентифікаційними та криміналістичними даними	Опціонально
6.29	Розширена мова запитів із підтримкою символів підстановки, регулярних виразів, JSON, агрегування даних, маніпулювання полями та значеннями, об'єднання даних із різних джерел і візуалізація даних	Опціонально

6.30	Можливість для аналітика легко перемикатися між переглядами	Опціонально
6.40	Детальна фільтрація та сортування результатів запиту	Опціонально
6.41	Майстер у контексті, який дозволяє шукати інформацію, виконувати звичайні завдання дослідження або ініціювати відповідні дії з будь-якого місця на консолі керування	Опціонально
6.42	Автоматичне агрегування відповідної IP-адреси або хеш-інформації, включно з розвідкою про загрози, подіями та пов'язаними інцидентами в одному поданні для спрощення розслідувань	Опціонально
6.43	Визначення того, чи була подія заблокована агентом кінцевої точки, брандмауером або іншою технологією запобігання	Опціонально
6.44	Автоматизоване об'єднання даних кінцевої точки, мережі, хмари та ідентифікаційних даних, включаючи сповіщення та події безпеки	Опціонально
6.45	Шумозаглушення та видалення незначущих двійкових файлів і DLL з ланцюжка розслідування	Опціонально
6.46	Збереження семплів поточного контексту SOC аналітики TTP для подальшої інтеграції та використання отриманих знань для допомоги в майбутніх розслідуваннях	Опціонально
6.47	Автоматичне групування пов'язаних сповіщень із різних джерел в один інцидент	Опціонально
6.48	Інтуїтивно зрозумілий огляд інцидентів із оглядом інцидентів, кореляціями TTP MITRE ATT&CK та ключовою інформацією про інциденти.	Опціонально
6.49	Настроювана оцінка інцидентів	Опціонально
6.50	Перелік вагомих артефактів із сповіщень та інформації про загрози	Опціонально

6.51	Перелік користувачів і хостів, залучених до інцидентів, щоб швидко визначити масштаб інциденту	Опціонально
6.52	Можливість призначати інциденти членам команди	Опціонально
6.53	Автоматизовані повідомлення про призначення інцидентів	Опціонально
6.54	Можливість додавати коментарі до інцидентів	Опціонально
6.55	Наскрізне керування життєвим циклом інциденту (новий, розслідування, закритий, оброблений тощо)	Опціонально
6.56	Об'єднання інцидентів	Опціонально
6.57	Можливість надсилати дані про інцидент сторонньому отримувачу	Опціонально
6.58	Можливість автоматично сканувати історичні дані для ІоС, коли вони додаються до системи, і подавати сповіщення	Опціонально
6.59	Інтеграція з однією або декількома службами аналізу загроз для тегів аналізу загроз і додаткового контексту для ключових артефактів	Опціонально
6.60	Створення ІоС за допомогою API	Опціонально
6.61	Створення ІоС з консолі керування	Опціонально
6.62	Можливість імпортувати кілька ІоС за допомогою API	Опціонально
6.63	Можливість імпортувати кілька ІоС з файлу CSV за допомогою консолі керування	Опціонально
6.64	Настроюваний рівень серйозності ІоС	Опціонально
6.65	Підтримка non-persistent VDI	Опціонально
6.66	Можливість підтримувати тимчасові сеанси для машин, які неодноразово відновлюються через снапшот (або зі збереженого образу), на якому агент ще не встановлено	Опціонально

6.67	Memory-only агент для хостів, які не можуть підтримувати постійний агент для збору інформації про кінцеву точку	Опціонально
6.68	Контроль доступу на основі ролей (RBAC) для детальних дозволів	Опціонально
6.69	Багатофакторна автентифікація (MFA) для аутентифікації	Опціонально
6.70	Інтеграція з jail, containerd, KVM/QEMU, XEN, libvirt, Docker, Kubernetes для розгортання та керування в віртуальному, контейнерному або інакше ізольованому середовищі	Опціонально
6.71	Додаткова локальна служба посередника для агрегування та керування зв'язками між кінцевими точками та хмарною консоллю керування	Опціонально
6.72	Базовані на стандартах API, які дозволяють стороннім інструментам керування інтегрувати та виконувати адміністративні дії	Опціонально
6.73	Найкращі практики для забезпечення безпеки всього рішення та його інфраструктури, зокрема захисту, шифрування даних у стані спокою та даних у русі, безпеки мережі, фізичної безпеки та регулярних оціночних тестів	Опціонально

Перелік виробників антивірусів

З огляду на те, що ключові галузеві структури та інші важливі компоненти ЕСОЗ, такі наприклад, як Галузевий центр кібербезпеки МОЗ, умови функціонування якого вимагають тісної технічної інтеграції з EDR/XDR рішеннями в закладах охорони здоров'я, є суб'єктами системи технічного захисту інформації і зобов'язані використовувати засоби ТЗІ, які мають експертний висновок про відповідність до вимог технічного захисту інформації, рекомендується закладам охорони здоров'я орієнтуватися на [Перелік](#) «Держспецзв'язку» засобів ТЗІ при обранні EDR/XDR рішення.

Перелік виробників антивірусів із зазначенням наявності експертного висновку про відповідність до вимог технічного захисту інформації станом на 28.06.2022 викладено у Таблиці 3.

Таблиця 3

Виробник / Продукт	Характеристики продукту	Експертний висновок про відповідність до вимог ТЗІ
<p><i>ESET</i></p> <p>Endpoint Antivirus для Windows (EEA)</p> <p>Endpoint Security для Windows (EES)</p> <p>Endpoint Security для Android (EESA)</p> <p>File Security для Microsoft Windows Server (EFS)</p> <p>File Security для Linux/FreeBSD (EFS)</p> <p>Mail Security для Linux/FreeBSD (EMS)</p> <p>Mail Security для Microsoft Exchange Server (EMS)</p> <p>Security для Microsoft SharePoint Server</p> <p>Gateway Security для Linux/FreeBSD (EGS)</p> <p>Endpoint Antivirus для Linux</p> <p>Endpoint Antivirus для Windows</p>	<p>Хмарна консоль, безпека файлового сервера, поштового сервера, багаторівневий захист, поведінковий аналіз і виявлення, Windows, macOS, iOS, Android, Linux, API, узгоджені з MITRE ATT&CK Framework, візуалізація ланцюга атак, пошук і блокування загроз. Шифрування диска, захист від програм-вимагачів за допомогою хмарної пісочниці, аналітика в реальному часі через кореляцію даних безпеки кінцевої точки LiveGrid, відкрита архітектура забезпечує правила, написані в XML і готові до інтеграції, безпечний віддалений доступ для виправлення та дослідження, аналіз мережі.</p> <p><i>Відповідає вимогам нормативних документів з технічного захисту інформації (НД ТЗІ) в обсязі функцій, зазначених у Технічних вимогах за критеріями технічного</i></p>	<p>Наявний</p>

<p>Server Security для Linux (ESSL)</p> <p>Server Security для Microsoft Windows Server (ESSW)</p> <p>Mail Security для IBM Domino (EMSD)</p>	<p><i>захисту інформації з відповідним рівнем гарантій коректності реалізації функціональних послуг безпеки.</i></p>	
<p><i>McAfee</i></p> <p>MVISION Protect Plus EDR for Endpoint</p> <p>MVISION Protect Standard</p> <p>McAfee Complete EndPoint Protection – Business</p>	<p>Інтеграції, API, захист на основі платформи, «Story Graph» забезпечує візуалізацію ланцюгів атак та інцидентів у зручному для читання форматі, записує та аналізує дані та поведінку на рівні процесу для попередження про пріоритети та виправлення, усунення, відкат. Один агент, ML (Machine Learning) виявлення та аналіз загроз перед виконанням і підчас виконання, обмеження додатків, веб-безпека через браузер Microsoft Edge, інструмент міграції для переходу на лінійку продуктів McAfee, інтеграція з MVISION XDR.</p> <p><i>Відповідає вимогам нормативних документів з технічного захисту інформації (НД ТЗІ) в обсязі функцій, зазначених у Технічних вимогах за критеріями технічного захисту інформації з відповідним рівнем гарантій коректності реалізації функціональних послуг безпеки.</i></p>	<p>Наявний</p>
<p><i>Trend Micro</i></p> <p>Smart Protection for Endpoints, RCM</p>	<p>Машинне навчання (ML), аналіз поведінки, контроль програм, NGAM (захист від зловмисного програмного забезпечення</p>	<p>Наявний</p>

<p>Apex One Endpoint Sensor (on-premises)</p>	<p>наступного покоління), шифрування кінцевих точок, безпека мобільних пристроїв, безпека електронної пошти та спільної роботи, безпека шлюзу, Windows, macOS, хмара, локальна версія, гібрид. Захист за допомогою машинного навчання перед виконанням і під час виконання, безпека XGen пропонує багаторівневий і багатометодний аналіз даних у реальному часі для зменшення помилкових спрацьовувань і запобігання всій зловмисній діяльності, Єдиний агент, можливості відкату програм-вимагачів.</p> <p><i>Відповідає вимогам нормативних документів з технічного захисту інформації (НД ТЗІ) в обсязі функцій, зазначених у Технічних вимогах за критеріями технічного захисту інформації з відповідним рівнем гарантій коректності реалізації функціональних послуг безпеки.</i></p>	
<p>Symantec Endpoint Protection Symantec Data Center Security</p>	<p>Ізоляція кінцевої точки, віддалена захищена оболонка для оперативного виправлення, пріоритезація інцидентів, безперервний запис, пошук загроз із машинним навчанням (ML) і людським аналізом, аналіз поведінки, інтеграції, API, керування додатками,</p>	<p>Наявний</p>

	<p>вирівнювання та розширення за допомогою фреймворку MITER ATT&CK, Windows, macOS, Linux, Android, iOS, телефони Windows, локальні, хмарні, гібридні. Інтерфейс сканування проти зловмисного програмного забезпечення (AMSI), можливість повного дампа системи, можливість дампа процесу, найбільша цивільна розвідувальна мережа, безпека Active Directory шляхом обфускації, керування політикою та вказівки за допомогою штучного інтелекту, автоматична пісочниця, приманки та приманки, захищені підключення до Інтернету та мережі, єдиний агент.</p> <p><i>Відповідає вимогам нормативних документів з технічного захисту інформації (НД ТЗІ) в обсязі функцій, зазначених у Технічних вимогах за критеріями технічного захисту інформації з відповідним рівнем гарантій коректності реалізації функціональних послуг безпеки.</i></p>	
<p><i>CrowdStrike</i> Falcon Endpoint Protection</p>	<p>Автоматизоване визначення пріоритетів подій, криміналістика в режимі реального часу та комплексна візуалізація, узгодження з фреймворком MITRE ATT&CK, штучний інтелект і поведінкова аналітика, а також пошуки людських загроз</p>	<p>Наявний</p>

	<p>поєднуються, щоб зупинити найсучасніші загрози, щойно вони з'являються, API, блокування або сповіщення про виявлення на основі політик, потужна відповідь, параметри тривалого зберігання, Windows, macOS, Linux, хмарне рішення. CrowdStrike Security Cloud використовує Threat Graph для виявлення потенційних загроз на основі трильйонів подій безпеки на день. Zero Trust Assessment (ZTA) забезпечує оцінку в реальному часі та візуалізацію стану безпеки кінцевих точок. Забезпечує уніфіковану автоматизацію та реагування на базі хмари (SOAR). Повністю автоматизований захист без впливу на продуктивність кінцевої точки.</p> <p><i>Відповідає вимогам нормативних документів з технічного захисту інформації (НД ТЗІ) в обсязі функцій, зазначених у Технічних вимогах за критеріями технічного захисту інформації з відповідним рівнем гарантій коректності реалізації функціональних послуг безпеки.</i></p>	
<p>Fortinet FortiClient</p>	<p>Звітує в Security Fabric про стан пристрою, включаючи запущені програми та версію мікропрограми.Безпечне підключення до Security Fabric через VPN (SSL або IPsec) або</p>	<p>Наявний</p>

	<p>тунелі ZTNA. Надсилання підозрілих файлів до Fabric Sandbox. Примусове керування додатками, керування USB, фільтрування URL-адрес і політики оновлення мікропрограми.</p> <p>Керування CASB до користувачів, які отримують доступ до хмарних програм. Захист від зловмисного програмного забезпечення та послуги брандмауера програм.</p> <p><i>Відповідає вимогам нормативних документів з технічного захисту інформації (НД ТЗІ) в обсязі функцій, зазначених у Технічних вимогах за критеріями технічного захисту інформації з відповідним рівнем гарантій коректності реалізації функціональних послуг безпеки.</i></p>	
<p><i>Palo Alto Networks</i> Traps Advanced EndpointProtection</p>	<p>Аналіз поведінки на основі штучного інтелекту, хмарний аналіз, захист від загроз на основі техніки (NGAV), антивірус наступного покоління, брандмауер хоста, глибока криміналістика, навіть якщо кінцеві точки не підключені до мережі, відображення в рамках MITER ATT&CK, ланцюжок атак. Аналіз перед виконанням, аналіз хмарного виконання, аналіз після виконання, запобігання та виявлення відбитків, захист ядра, керування USB-пристроєм,</p>	<p>Наявний</p>

	<p>шифрування диска, одноагентне рішення.</p> <p><i>Відповідає вимогам нормативних документів з технічного захисту інформації (НД ТЗІ) в обсязі функцій, зазначених у Технічних вимогах за критеріями технічного захисту інформації з відповідним рівнем гарантій коректності реалізації функціональних послуг безпеки.</i></p>	
<p><i>Check Point</i> Endpoint Security</p>	<p>Рекомендації щодо виправлення, зіставлення з фреймворком MITRE ATT&CK, захист від зловмисного програмного забезпечення та безфайлових атак за допомогою Endpoint Behavioral Guard, виявлення та відкат програм-вимагачів, хмара загроз забезпечує агреговане аналізування загроз, пошук загроз, візуалізація ланцюга атак, (NGAV) антивірус наступного покоління, Хмара, локально, Windows, macOS, Linux, iOS, Android.</p> <p>Пісочниця машинного навчання на основі MITRE, емуляція та вилучення загроз, запобігання крадіжці облікових даних у режимі реального часу, технологія Zero-Phishing блокує шкідливі веб-сайти, використовує понад 60 механізмів запобігання загрозам для запобігання атакам, автоматичне створення звітів, шифрування хосту, захист</p>	<p>Наявний</p>

	<p>мобільних пристроїв, єдиний агент для EPP, EDR, VPN, (NGAV) Антивірус наступного покоління та веб-захист.</p> <p><i>Відповідає вимогам нормативних документів з технічного захисту інформації (НД ТЗІ) в обсязі функцій, зазначених у Технічних вимогах за критеріями технічного захисту інформації з відповідним рівнем гарантій коректності реалізації функціональних послуг безпеки.</i></p>	
<p><i>ROMAD</i> Endpoint Defense</p>	<p>Багаторівнева система фільтрації - фільтрує системні виклики. База даних Malware Genome™ — реалізує алгоритми біоінформатики для пошуку «ДНК» поведінкових шкідливих програм.</p> <p><i>Відповідає вимогам нормативних документів з технічного захисту інформації (НД ТЗІ) в обсязі функцій, зазначених у Технічних вимогах за критеріями технічного захисту інформації з відповідним рівнем гарантій коректності реалізації функціональних послуг безпеки.</i></p>	<p>Наявний</p>
<p><i>УКРАЇНСЬКА АНТИВІРУСНА КОМПАНІЯ</i> Zillya! Антивірус для Бізнесу</p>	<p>Комплексний захист організацій від усіх типів кіберзагроз із можливістю централізованого управління антивірусом. Відмінною особливістю даного</p>	<p>Наявний</p>

	<p>продукту є формат комплексного захисту організації від всіх типів кіберзагроз з можливістю централізованого управління антивірусом. Робочі комп'ютери мережі (клієнтська частина) організації захищатиме продукт класу "Internet Security" з щоденним оновленням антивірусних баз. Можливості Zillya! Антивірус для бізнесу дозволяють забезпечити персональні комп'ютери підприємства повноцінним захистом від усіх типів кіберзагроз, включаючи троянські програми, мережеві хробаки, вірусні загрози, експлойти, бекдори та багато інших.</p> <p><i>Відповідає вимогам нормативних документів з технічного захисту інформації (НД ТЗІ) в обсязі функцій, зазначених у Технічних вимогах за критеріями технічного захисту інформації з відповідним рівнем гарантій коректності реалізації функціональних послуг безпеки.</i></p>	
<p><i>Sophos Intercept X Endpoint</i></p>	<p>CLI (інтерфейс командного рядка), який запускає криміналістичні та адміністративні інструменти та завдання, виявлення та відкат програм-вимагачів, глибокий аналіз за допомогою штучного інтелекту та машинного навчання</p>	<p>Відсутній</p>

	<p>(ML), виявлення та усунення подій у реальному часі, захист від безфайлових атак, контроль програм, аналіз поведінки , Аналіз поведінки перед виконанням (HIPS). Рішення можна керувати виявленням і реагуванням (MDR), можна оновити до XDR, керований пошук загроз, безпечний віддалений доступ для виправлення, блокування потенційно небажаних програм (PUA), захист диска та завантажувального запису, настроювана та попередньо завантажена бібліотека запитів SQL для виявлення та пріоритезація, криміналістичні інструменти для аналізу шкідливих програм</p>	
<p><i>SentinelOne</i> <i>Singularity</i></p>	<p>Розширене збереження даних, SentinelOne Cloud і Binary Vault зберігають виконувачі файли для майбутнього аналізу, SentinelOne Cloud Funnel забезпечує безпечну та майже в реальному часі потокову передачу телеметрії EDR із SentinelOne Deep Visibility у ваше озеро даних через підписку Kafka, прискорене сортування та аналіз першопричин за допомогою аналізу інцидентів і кореляцій MITER ATT&CK, Windows, Linux, macOS, API, інтеграції, автоматичне виявлення та виправлення.</p> <p>Події в SentinelOne Storyline Active Response (STAR)</p>	<p>Відсутній</p>

	<p>позначаються TrueContextID, вбудовані в «історії» та керовані на пристрої без підключення до хмари та надсилаються аналітикаміз легкими для сприйняття «сюжетними лініями», Deep Visibility (механізм збору даних і запитів SentinelOne), Зв'яжіть виявлення атак MITER із сюжетною лінією, SentinelOne Hunter – розширення Chrome – допомагає відділам безпеки та пошуковцям, дозволяючи операторам швидко знімати дані з веб-переглядача та відкривати запит у консолі керування SentinelOne для пошуку цих даних у всій організації</p>	
<p><i>Microsoft</i> Defender for Endpoint</p>	<p>Windows, macOS, Linux, Android, iOS, Agentless, Cloud based, Automation, Centralized configuration and management, APIs, Integrations, Automated investigation and remediation, (NGAV) Next-gen anti-virus, Machine learning (ML). Найширша доступна оптика загроз (особливо для ОС Windows), Зупиняє безфайлові та файлові загрози нульового дня за допомогою інтеграції AMSI (Antimalware Scan Interface), Сканування пам'яті, Створений виробником ОС, цей продукт отримує глибшу інформацію про комп'ютери Windows, ніж решта</p>	<p>Відсутній</p>
<p><i>VMware</i></p>	<p>Візуалізація ланцюжка атак, API, інтеграції, безперервна видимість</p>	<p>Відсутній</p>

Carbon Black	кінцевих точок, MSSP, локальна, хмара, SaaS, настроюваний поведінковий аналіз і виявлення, відповідь у реальному часі, Windows, Linux, macOS, ізоляція хостів, заборона хешу, ланцюжок виконання, AI та ML. Відповідь у реальному часі, Безпечний віддалений доступ для виправлення та дослідження виявлень, Необмежене збереження та масштабування, Автоматизовані списки спостереження для аналізу запитів, Пом'якшення програм-вимагачів за допомогою виявлення поведінки та «пасток», Пом'якшення атак без файлів	
<i>Malwarebytes EDR</i>	Windows, macOS, інтеграція, SSO із SAML 2.0, RBAC, автоматичні звіти, хмарна підтримка, постійний моніторинг, інтегрована хмарна пісочниця, машинне навчання (ML) для аналізу поведінки. Відкат програм-вимагачів, виявлення спроб зняття відбитків, веб-захист, виявлення атак у режимі реального часу без файлів, інструмент криміналістики для Windows, автоматичне виявлення, розгортання агента	Відсутній
<i>Panda</i> Adaptive Defense	Пісочниця, безперервний запис, пошук загроз, узгоджено та зіставлено за допомогою MITER ATT&CK Framework, хмарне машинне навчання, візуалізація ланцюга атак, Windows, macOS,	Відсутній

	Linux. Автоматичне виявлення та реагування на цільові атаки та експлойти в пам'яті, запобігання запуску невідомих процесів, аналіз перед виконанням, аналіз під час роботи та після виконання, служба додатків із нульовою довірою, нульова довіра зі 100% класифікацією за допомогою штучного інтелекту та людського аналізу	
<i>Cybereason</i> Cybereason EDR	Розвідка загроз (NGAV), антивірус наступного покоління, захист від програм-вимагачів, технологія виявлення та кореляції на основі штучного інтелекту та машинного навчання (ML), вирівнювання MITER ATT&CK, візуалізація та кореляція ланцюга атак, API, інтеграції, глибоке розуміння. Автоматичне виявлення та усунення зловмисних операцій на основі контекстуалізованої та корельованої інформації з функцій візуалізації ланцюга атак, частина платформи Cybereason XDR, яка забезпечує дуже широке та потужне рішення для захисту кінцевих точок	Відсутній
<i>Cisco</i> Secure Endpoint	Інформаційна панель для широкої видимості, динамічний аналіз файлів, безперервний моніторинг, хмарний штучний інтелект і машинне навчання (ML) для аналізу поведінки, ізоляція кінцевої точки, Windows, macOS, Linux, Android, інтеграції,	Відсутній

	<p>безпечне пісочничне програмне середовище для криміналістики та аналізу. Керований людиною пошук загроз SecureX, який відображається на основі MITER ATT&CK, розширений пошук Orbital, ідентифікація вразливостей, виявлення зловмисного програмного забезпечення, програмований IoC для реагування на інциденти, CLI для аналізу, бібліотека SQL попередньо написаних запитів</p>	
<p><i>FireEye</i> FireEye EDR</p>	<p>Windows, macOS, Linux, локальні, хмарні, гібридні, автоматичні відповіді на інциденти, розвідка загроз, численні тактики виявлення та запобігання забезпечують багаторівневу безпеку, штучний інтелект, машинне навчання (ML), аналіз поведінки, наскрізний аналіз. Попередньо прописані робочі процеси, які зупиняють багатоступінні атаки, Один агент, криміналістика кінцевої точки дозволяє FireEye зупинити загрози до того, як вони будуть завершені в режимі реального часу шляхом постійного аналізу поведінки. Можна розширити за допомогою рішення FireEye XDR.</p>	Відсутній
<p><i>Synet</i> Synet 360</p>	<p>Постійний моніторинг відомих і невідомих загроз, повністю автоматизовані робочі процеси, візуалізація ланцюга атак, готові посібники з усунення проблем, NGAV (антивірус наступного</p>	Відсутній

	<p>покоління), Windows, Linux, macOS, контроль програм. Доступне доповнення служби MDR, доступне оновлення XDR, технологія обману (пастки та приманки), аналітика мережі, оцінка вразливості кінцевої точки</p>	
--	---	--